

Київський національний торговельно-економічний університет

Кафедра фінансового аналізу та аудиту

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

«Організація та методика контролю за податками та зборами суб'єкта господарювання»

Студентки 2 курсу, 5м групи,
спеціальності 071 «Облік і
оподаткування»
спеціалізації «Фінансовий
аналіз та аудит»

Довгань Марини

Сергіївни

Науковий керівник

д. е. н., доцент

Гордополов Володимир

Юрійович

Гарант освітньої програми:

д. е. н., доцент

Назарова Каріна

Олександрівна

Київ 2019

ЗМІСТ

Вступ.....	3
Розділ 1. Теоретичні основи формування методики контролю розрахунків з бюджетом суб'єкта господарювання	7
1.1.Економічна сутність та класифікація податків та зборів.....	7
1.2.Аналіз спеціальної літератури з питань розрахунків за податками та зборами	11
1.3.Стан та проблемні питання контролю розрахунків за податками та зборами.....	14
Висновки до розділу 1.....	20
Розділ 2. Інформаційне забезпечення контролю розрахунків з податків та обов'язкових платежів на підприємстві та напрями удосконалення.....	21
2.1.Правове та нормативне регулювання податків	21
2.2.Формування облікової інформації щодо розрахунків за податками та зборами суб'єкта господарювання	26
2.3.Оцінка системи внутрішнього контролю розрахунків за податками та рекомендації щодо її удосконалення.....	32
Висновки до розділу 2.....	36
Розділ 3. Контроль за податками та зборами суб'єкта господарювання.....	37
3.1.Особливості контролю податків та зборів підприємств переробної промисловості	37
3.2.Аналітичні процедури контролю розрахунків за податками та зборами.....	41
3.3.Організаційно-інформаційна модель контролю розрахунків за податками та зборами.....	47
3.4.Методика контролю розрахунків за податками та напрями її удосконалення.....	49
Висновки до розділу 3.....	54
Висновки та пропозиції.....	55
Список використаних джерел.....	59
Додатки	

ВСТУП

У сучасній економіко-політичній ситуації в державі контроль розрахунків за податками та зборами має дуже важливе значення як для окремого підприємства, так і для вітчизняної економіки в цілому. На даний момент контроль розрахунків з оподаткування відбувається не тільки зі сторони держави для забезпечення надходжень до бюджету в повному обсязі, але і у системі внутрішнього контролю підприємства задля оптимізації оподаткування, уникнення штрафних санкцій та підвищення конкурентоспроможності у ринковому середовищі. Тому основною проблематикою даної теми є дослідження особливостей організації контролю за податками та зборами та пошук напрямів удосконалення методик контролю оподаткування.

У сучасних умовах господарювання податкові платежі виступають не тільки засобом формування бюджетів різних рівнів, але й важливою формою регулювання економічних відносин. Податки впливають на всі економічні явища та процеси у державі. Це – обов'язковий елемент економічної системи країни незалежно від того, яку модель економічного розвитку вона обирає. Саме податкові надходження складають більше 80 % доходів нашої держави, а ефективна система оподаткування та обсяги фінансових ресурсів визначають успішний розвиток країни в цілому.

Актуальність теми полягає у тому, що контроль розрахунків за податками та зборами в Україні відбувається контролюючими органами, головним завданням яких є здійснення контролю за дотриманням податкового законодавства, правильністю обчислення, повнотою і своєчасністю сплати до бюджетів податків, зборів та інших платежів і неподаткових доходів та внесків до державних цільових фондів, встановлених законодавством України. Нестабільність економічного середовища в Україні та недосконалість чинного законодавства впливає на нерівномірне податкове навантаження на суб'єкти господарювання, що призводить до зниження платоспроможності підприємств та негативних наслідків у різних сферах економіки.

Контроль за податками та зборами як складова податкової системи та основний напрям податкового менеджменту є предметом багаточисельних дискусій. Проблеми методології, організації та вдосконалення контролю оподаткування розглядалися в наукових працях як зарубіжних, так і вітчизняних вчених, таких як: Пухальська Г., Литвинчук Т, Власов А, Живицький В., Назарова К. О., Раєвська Н., Вакуліч І., Шевчук О., Андрущенко В., Барулін С., Іванов Ю., Крисоватий А., Романовський М., Єфименко Т., Олейніков Л., Корягін М., Меліхова Т., Ткаченко В. та ін. Незважаючи на велику кількість досліджень і публікацій щодо проблем контролю розрахунків за податками та зборами суб'єктів господарювання, ці питання потребують детального вивчення. Не вистачає більш сучасних методичних розробок для аналізу організації контролю оподаткування виробничих підприємств, з урахуванням специфіки їх діяльності, що обумовлює актуальність обраної теми випускної кваліфікаційної роботи.

Метою дослідження є обґрунтування теоретичних і методологічних положень, а також розробка практичних рекомендацій щодо удосконалення організації і методики контролю розрахунків за податками та зборами підприємства в сучасних умовах, впровадження міжнародного досвіду та широкого застосування інформаційних технологій.

Для більш детального дослідження даного питання було взято показники фінансово-господарської діяльності компанії ТОВ «ЗПК». Необхідно проаналізувати основну методику та організацію контролю оподаткування для розуміння всіх аспектів, із наданням рекомендацій щодо можливості удосконалення системи контролю за податками та зборами суб'єкта господарювання. Більш детально в роботі досліджено податок на прибуток підприємства та податок на додану вартість, так як вони є одними з найбільш бюджетоутворюючих податків та на досліджуваному підприємстві є найбільш витратомісткими.

Для досягнення поставленої мети в роботі поставлені наступні завдання:

- дослідити економічну сутність податків та зборів;

- проаналізувати нормативно-правове забезпечення та спеціальну літературу з питань розрахунків за податками та зборами;
- оцінити сучасний стан та проблемні питання контролю оподаткування в Україні;
- вивчити інформаційне забезпечення контролю розрахунків з податків та обов'язкових платежів;
- розглянути організацію та методику контролю за податками та зборами суб'єкта господарювання;
- дослідити аналітичні процедури контролю оподаткування;
- навести організаційно-інформаційну модель контролю розрахунків за податками та зборами;
- визначити напрями вдосконалення методики контролю розрахунків за податками.

Основними *джерелами* інформації про ефективність господарювання підприємства є: закони України, а також інші нормативні акти, періодичні видання з науково-дослідними роботами аналітиків і практиків, підручні матеріали, а також первинні документи підприємства. Перелік опрацьованої літератури наводиться в списку використаних джерел.

Предметом дослідження є організація та методика контролю за податками та зборами підприємств переробної промисловості.

Об'єкт дослідження – процес контролю за податками та зборами суб'єкта господарювання.

Методи дослідження. При дослідженні теоретико-методичну базу склали загальнонаукові та спеціальні методи пізнання, що ґрунтуються на діалектичному підході до розгляду економічних процесів, а також системний підхід у аналізі методичного забезпечення дослідження контролю розрахунків за податками підприємства. Для вирішення поставлених задач використовувалися такі методи: аналіз і синтез – для дослідження економічної сутності податків та зборів, їх вплив на господарську діяльність в цілому; системний підхід – для визначення

методологічних засад формування системи управління підприємством; розрахунково-аналітичні прийоми – для проведення розрахунків та побудови таблиць і графіків; узагальнення і реалізації результатів – для формулювання висновків та пропозицій; та інші методичні прийоми.

Інформаційною базою дослідження є наукові розробки вітчизняних і зарубіжних вчених з питань обліку, аналізу і контролю розрахунків за податками та зборами суб'єктів господарювання, законодавчо-нормативних актів України, що регламентують методологію даного питання, матеріали періодичних видань та фактографічна інформація ТОВ «ЗПК».

Гіпотеза випускної кваліфікаційної роботи полягає у припущенні, що при застосуванні комплексу певних методів та системного підходу до контролю розрахунків за податками підприємства дозволить удосконалити контроль за податками, що призведе до збільшення податкових надходжень до державних бюджетів та врівноважить податкове навантаження на суб'єкти господарювання.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в обґрунтуванні теоретико-методичних положень та розробці практичних рекомендацій з удосконалення контролю за податками та зборами та у свою чергу підвищення ефективності діяльності підприємства.

Практична значимість дослідження полягає у впровадженні методичних розробок і рекомендацій у практичну діяльність підприємства, що дозволить забезпечити управління інформацією щодо оптимізації витрат у частині розрахунків з бюджетом за податками для прийняття перспективних управлінських рішень. Пропозиції та рекомендації впроваджено у практичну діяльність ТОВ «ЗПК». Практичною цінністю отриманих результатів є спрямованість на вирішення актуальних питань щодо ефективного аналізу та контролю оподаткування в умовах сучасного економічного середовища.

Публікації. За темою випускної кваліфікаційної роботи опубліковано в збірнику наукових праць студентів наукову статтю на тему «Контроль розрахунків з податку на прибуток».

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ МЕТОДИКИ КОНТРОЛЮ РОЗРАХУНКІВ З БЮДЖЕТОМ СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ

1.1. Економічна сутність та класифікація податків та зборів

Податки є основною складовою економічної системи держави, незалежно від стану її економічного розвитку. Податки та збори є головними фінансовими важелями в частині перерозподілу бюджетних коштів та мобілізації державних доходів. Таким чином, сутність податку полягає у стягненні державою на користь суспільства певної частки вартості валового національного продукту (далі – ВВП) у вигляді обов'язкового внеску.

Податком є обов'язковий, безумовний платіж до відповідного бюджету, що справляється з платників податку відповідно до Податкового кодексу України № 2755-VII від 02.12.2010 зі змінами та доповненнями (далі – ПКУ).

Збором (платою, внеском) є обов'язковий платіж до відповідного бюджету, що справляється з платників зборів, з умовою отримання ними спеціальної вигоди, у тому числі внаслідок вчинення на користь таких осіб державними органами, органами місцевого самоврядування, іншими уповноваженими органами та особами юридично значимих дій [1].

Роль податків, як важливого інструменту макроекономічного регулювання, проявляється у їх функціях:

1. фискальна — це вилучення частини доходів юридичних та фізичних осіб для формування фінансових ресурсів державних бюджетів усіх рівнів;
2. регулююча — контролюючи систему податкових ставок, пільг та санкцій, держава може регулювати різні аспекти соціально-економічних відносин на всіх рівнях економіки, впливати на економічне зростання, регулювати рівні інфляції та безробіття;
3. контрольно-розподільча — за допомогою податків відбувається перерозподіл вартості національного доходу між державою та її

суб'єктами, тобто, акумулюючи в бюджетах податкові надходження, держава перерозподіляє їх для фінансування бюджетних видатків [2].

Систематизація податків за різними ознаками, що передбачає їх класифікацію, має важливе значення для вивчення системи оподаткування, впливу внутрішніх та зовнішніх факторів при реформуванні податкової політики держави. Її необхідність обумовлюється різновидами податкових форм та застосуванням різноманітних податкових режимів.

Детально розглянути суть категорії податків можна за допомогою об'єднання їх у систему класифікації, яка наведена у табл. 1 додатку А.

Дослідження економічної сутності податків пов'язане з визначенням його елементів. До таких понять належать: суб'єкт податку (платники податку), об'єкт податку, база оподаткування, ставка податку, порядок обчислення податку, податковий період, строк та порядок сплати податку, строк та порядок подання звітності про обчислення і сплату податку [3].

Податок вважається встановленим лише в тому випадку, коли визначені всі елементи оподаткування, що зазначені у ст. 7 ПКУ. Ці обов'язкові елементи визначають вид та особливості податку при його встановленні. Перелік та визначення елементів податку наведено у табл. 1.1

Таблиця 1.1

Перелік обов'язкових складових податку

Перелік елементів	Визначення
Платники податку	Фізичні та юридичні особи, які мають, одержують (передають) об'єкти оподаткування або провадять діяльність (операції), що є об'єктом оподаткування згідно ПКУ, і на яких покладено обов'язок зі сплати податків та зборів.
Об'єкт оподаткування	Предмет чи процес, що підлягає оподаткуванню. Тобто за наявності яких у платника виникає податковий обов'язок згідно з ПКУ.
База оподаткування	Фізичний, вартісний чи інший характерний вираз об'єкта оподаткування, до якого застосовується податкова ставка і який використовується для визначення розміру податкового зобов'язання.
Ставка податку	Законодавчо встановлений розмір податку на одиницю виміру оподаткування. Види ставок: базові (основні), граничні, абсолютні, відносні.

Продовження таблиці 1.1

Перелік елементів податку	Визначення елементів
Податкова пільга	Законодавчо встановлене звільнення платника податків від обов'язку сплати податку та збору. Податкова пільга надається шляхом податкового вирахування (знижки), що зменшує базу оподаткування до нарахування податку та збору, або шляхом звільнення від сплати податку.
Порядок обчислення податку	Це множення бази оподаткування на ставку податку із/без застосування відповідних коефіцієнтів.
Податковий період	Період часу, з урахуванням якого відбувається обчислення та сплата окремих видів податків та зборів.
Строк та порядок сплати податку	Період, що починається з моменту виникнення податкового обов'язку платника зі сплати конкретного виду податку.
Строк та порядок подання звітності про обчислення і сплату податку	Така звітність подається за звітний період в установлені ПКУ строки органу державної податкової служби, в якому перебуває на обліку платник податків. Податкові декларації подаються щодо кожного окремого податку відповідно до ПКУ.

[1;3]

Елементи податку є основою не лише пізнання суті податків, як фінансової категорії, а й основою для проведення державною податкової політики, завдяки побудові механізмів сплати податків.

Правове регулювання податкових платежів здійснюється органами державної влади, а саме щодо їх встановлення, зміни й скасування, також чітко закріплення всіх елементів, що характеризують податок як правовий механізм.

Наразі ПКУ передбачено 7 загальнодержавних і 4 місцевих податків та зборів. До компетенції органів ДПС також належить адміністрування єдиного соціального внеску (далі – ЄСВ), справляння якого регулюється Законом від 08.07.10 р. № 2464-VI «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування». Перелік платників ЄСВ визначений ст. 4 цього Закону. Крім того, на період реформування Збройних сил України запроваджено військовий збір, платниками якого визначені відповідно до ПКУ [4].

Види податків та зборів, які на сьогоднішній день застосовуються в Україні, розглянуті у табл. 1 Додатку Б.

Досліджуючи економічну сутність та класифікацію податків та зборів, необхідно приділити увагу до характерних ознак податку, що розкривають його особливості та призначення. До таких ознак належать:

- обов'язковість платежу – законодавством передбачена відповідальність за порушення встановлених строків сплати, ухилення від сплати податків та незаконне заниження податкових платежів;
- законодавча регламентація, тобто державі належить право реалізації державної податкової політики та політики у сфері державної митної справи, регулювання взаємовідносин платників податків та податкових органів за допомогою нормативно-правових актів вищого рівня;
- перехід права власності при сплаті податку – частина коштів підприємства, що передбачена ПКУ до сплати у державний бюджет, переходить у власність держави;
- безоплатний характер – держава не має зобов'язання, щодо надання кожному окремому платнику певного еквіваленту його платежу;
- відсутність цільового призначення (окрім податкових платежів до цільових фондів та зборів), тобто податки знеособлюються, потрапляючи у державний бюджет, і спрямовуються для задоволення суспільних потреб [5].

Податкова культура – складне соціально-економічне явище, властиве суспільству з ринковою економікою, рівень якої зумовлює фіскальний потенціал держави [6].

Враховуючи вищевикладене, при визначенні економічної сутності податків і зборів слід виходити з їх ознак та характеристик. Особливості визначення податку виражаються його функціями, які характеризують відносини, що формуються у сфері оподаткування. Враховуючи складність і динамічність таких відносин, виникає необхідність у безперервному їх дослідженні, пошуку напрямів їх удосконалення. Особливості кожного виду податку формують відносини між

державою та платниками цих податків, що у свою чергу визначає податкову культуру країни.

1.2 Аналіз спеціальної літератури з питань розрахунків за податками та зборами

У сучасних умовах в Україні відбувається складний процес реформування організації і функціонування податкової системи, її оптимізації і пристосування до соціально-економічних умов, з метою виконання завдань держави у сфері фінансової політики. Для здійснення системних реформ, що відбуваються в Україні, дуже важливим є вивчення не тільки досвіду інших, більш розвинутих країн, але й власних, українських, вчень, думок, ідей, теорій, якими досить багата українська економічна думка.

Методологічні підходи щодо питань розрахунків за податками та зборами, які закладені в положеннях бухгалтерського та податкового законодавства встановлюють неоднозначні правила щодо визначення зобов'язань перед бюджетом. Це підтверджує складність податкових розрахунків та відображення їх в обліку. Детальний огляд літератури з питань розрахунків з оподаткування допоможе дослідити особливості та проаналізувати проблемні питання.

Результатам дослідження окремих питань контролю оподаткування присвячені праці таких вітчизняних і зарубіжних вчених як: Андрущенко В. [7,8], Барулін С. [9], Іванов Ю. [10], Крисоватий А. [11], Єфименко Т. [12, 13], Олейнікова Л. [14], Корягін М. [15], Меліхова Т. [16], Ткаченко В. [17], Назарова К. О., Гоцуляк В. Д. [18] та ін. Загалом увага науковців приділена дослідженню проблем формування податкової політики та податкового регулювання в контексті розвитку соціальної держави, визначенні економічної ефективності окремих підходів оподаткування (податкових пільг, рівня податкового навантаження, структури системи оподаткування тощо).

Питання організації податкової системи країни також є досить дискусійними серед вчених. Н. Вахновська відмічає, що податкова система має сприяти розвитку економіки, формуванню повноцінних суб'єктів ринкової

економіки з одночасним поступовим розв'язанням проблеми скорочення дефіциту бюджету й досягнення фінансової стабілізації з поступовим переходом до економічного зростання [19].

За результатами свого дослідження М. Штань робить висновки, що Україна потребує нової стратегії реформи податкової системи. Ефективна податкова система має забезпечувати узгодження інтересів держави та суб'єктів господарювання з урахуванням існуючого співвідношення у рівнях їх розвитку і реальних можливостей, а також створити такі умови ведення підприємницької діяльності, які покликані сприяти більш повному використанню резервів забезпечення стійкого економічного зростання в Україні [20].

Простежується реформування малоефективної організації податкової системи в державі, яка орієнтована на скорочення державного боргу, натомість, постійно бракує прогресивного підходу до мобілізації фінансових ресурсів з наступним їх перерозподілом в інноваційні сфери. Уваги потребує те, що перерозподіл ресурсів наразі спрямовується на задоволення базових соціальних потреб суспільства («бюджет проїдання»), а не спрямовується на підтримку конкурентоспроможності бізнес-середовища та розвиток стратегічних видів економічної діяльності. З огляду на затребувану функціональність податкової системи в Україні, доцільно розглядати її у фокусі не тільки певної сукупності податків, а також принципів їх справляння [21].

Так як податкова система розглядається у нерозривному зв'язку з податковою політикою, то у цьому контексті фахівці справедливо зазначають, що податкова система є засобом реалізації податкової політики. Тому розкриття теоретико-прикладних аспектів реалізації податкової політики залишається актуальним напрямом сучасних досліджень у теорії податків, що часто зумовлено «конфліктною» основою регульованого впливу на процес оподаткування.

Як зазначає О. Ревенко, при формулюванні основних положень податкової політики виникає проблема вирішення конфлікту інтересів (наприклад, між державою і платником податків), оскільки найчастіше покращення положення однієї групи відносин відбувається за рахунок погіршення іншої. Дійсне

поліпшення умов існування можливе лише тоді, коли певні заходи (зміни, реформи) підвищують добробут усіх, або коли добробут одних поліпшується, а інших не погіршується [22].

Методологія і методика податкового контролю розглядалися вітчизняними та зарубіжними вченими в різних аспектах: організаційно-управлінському, інформаційному, контрольно-ревізійному. У роки становлення ринкової економіки особливу увагу вчені та практики приділяли державному податковому контролю та внутрішньогосподарському контролю розрахунків за податками та зборами.

У науковій роботі Назарової К. О. та Гоцуляка В. Д. визначено та проведено розмежування понять податкового аудиту та аудиту оподаткування. Податковий аудит розглянутий як форма фінансового контролю. Визначено особливості та тенденції розвитку податкового аудиту [18].

В наукових працях проблема контролю податкових розрахунків та відображення їх в обліку є також надзвичайно актуальною, оскільки думки науковців часто мають суперечливий погляд. Це пояснюється досить нестійким характером, який притаманний законодавству з питань оподаткування та обліку розрахунків за податками.

Артюх О. В. розглянуто сучасну проблематику взаємодії учасників контролю у сфері оподаткування на підставі критичного огляду наукових підходів [23]. Також цим автором в іншій статті розглянуто питання перевірки податку на додану вартість у системі фінансового контролю через призму процесів аудиторської діяльності і державного податкового контролю. Окреслена проблема якості контролю ПДВ та напрями удосконалення перевірок податку через взаємозв'язок податкового контролю та незалежної аудиторської діяльності [24].

Незважаючи на значний внесок вчених у розвиток науки та практики розрахунків за податками та зборами, залишається ще багато проблем методологічного та організаційно-практичного характеру, які потребують дослідження. Постійні зміни в законодавчому регулюванні контролю операцій з оподаткування підприємств вимагають перегляду вже існуючих методик та

принципів. Також не вирішеним питанням залишається проблема удосконалення податкового контролю. На сьогоднішній день не вистачає більш актуальних досліджень та запропонованих підходів до проведення перевірки, методики контролю, яка б враховувала специфіку діяльності підприємства, що перевіряється.

1.3 Стан та проблемні питання контролю розрахунків за податками та зборами

На сучасному етапі економічного розвитку України важливим питанням є проблема ефективності податкового державного контролю. Створення прозорих правил ведення господарської діяльності та оподаткування, а також забезпечення єдиних справедливих підходів до всіх суб'єктів податкових правовідносин сприятиме покращенню співпраці щодо цих питань між громадянами, суб'єктами господарювання, державою і міждержавними організаціями.

Система контролю оподаткування підприємств в контексті її функціонування відображає двоїстий характер податкових відносин. З одного боку, держава має забезпечити податкові надходження в повному обсязі, оскільки податки є основним джерелом доходів бюджету, а з іншого – підприємства прагнуть мінімізувати податкові зобов'язання для покращення свого становища на конкурентному ринку.

Оподаткування є дієвим інструментом регулювання й розвитку усіх галузей національної економіки та сфер суспільного життя, оскільки за допомогою відповідних методів та механізмів надає змогу стимулювати економічне зростання, підприємницьку діяльність та сприяє виконанню соціальної функції держави, отже є механізмом регулювання соціальних процесів життєдіяльності суспільства [25].

Практика функціонування вітчизняних підприємств свідчить про низький рівень ефективності вітчизняної моделі оподаткування, її недовірливість в умовах превалювання ринкових механізмів господарювання. Реформування податкової системи також ускладнюється дефіцитом фінансових ресурсів в економіці та високою вартістю їх залучення, що створює несприятливі можливості для

розширення масштабів діяльності підприємств, що в свою чергу призводить до зменшення бази оподаткування основними джерелами поповнення бюджету – ПДВ (далі – податок на додану вартість) та податком на прибуток підприємств.

Удосконалення системи оподаткування відбувається шляхом поступового зменшення податкового навантаження у процесі довготривалої та поетапної податкової реформи. Посилюється контроль за дотриманням норм податкового законодавства шляхом усунення технічних та логічних неузгодженостей у законодавчих актах, що сприяє зниженню корупційних ризиків, виведення тіньової економіки за допомогою внесення змін та доповнень до ПКУ, введення додаткових обов'язкових вимог до певних платників податків [26].

Організаційна основа контролю за податками та зборами держави має на меті контроль за правильним обчисленням податків та зборів, своєчасністю їх сплати, унеможливлення ухилення від оподаткування. Це забезпечується вдосконаленням методик контролю оподаткування.

На сьогоднішній день проблемні питання контролю розрахунків за податками та зборами визначається особливостями податкової системи України:

- Неоднозначне та суперечливе нормативно-правове регулювання оподаткування. Тобто окремі законодавчі норми недостатньо узгоджені, та не охоплюють усі проблемні питання.
- Наявність у податковому законодавстві низки норм неоднозначного тлумачення, що призводить до зростання кількості підзаконних актів, додаткових податкових роз'яснень.
- Загальне динамічне реформування українського законодавства, нестабільність політичного середовища.

Враховуючі вищенаведені недоліки, можна виділити проблеми системного характеру, які спричинені низкою факторів. Серед них такі:

- податкова заборгованість платників перед бюджетними та державними цільовими фондами;
- ухилення від оподаткування;

- нерівномірний розподіл податкового навантаження.

Реформування податкової системи відбувається як у процесі її становлення, так і в процесі подальшого розвитку системи. Зміст податкової реформи значною мірою залежить від покладеної в її основу моделі державного регулювання економіки [27].

Основними об'єктами державного регулювання економіки за допомогою податкової політики є господарський цикл, галузева та регіональна структури господарства, капіталовкладення, ціни, науково-дослідні та конструкторські розробки, зовнішньоекономічні зв'язки та ін.

Податки відіграють важливу роль у соціальному житті суспільства. Від їх розміру та кількості залежить благополуччя громадян. Зміни, що вносяться в податкове законодавство, спрямовані насамперед на збільшення дохідної частини бюджету. Наразі недосконала податкова система спрямована на реалізацію лише фіскальної функції. До платників податків держава застосовує певні методи та засоби податкового контролю як дієвого інструменту виявлення податкових правопорушень. Саме податковий контроль з боку держави повинен вирішувати завдання щодо детінізації української економіки (тобто легалізації доходів), зменшення податкової заборгованості та збалансованості податкової системи.

Виходячи з бажання рівномірного та справедливого розподілу податкового навантаження виникли різні ставки податків та системи оподаткування. По мірі вдосконалення та збільшення гнучкості податкової системи державні органи влади частіше надають окремим групам населення податкові пільги для врегулювання економічної нерівності.

Глобальне зниження податків призведе до збільшення чистого продукту, зростання стимулу господарської діяльності, зростання капіталовкладень, попиту, зайнятості та пожвавлення господарської кон'юнктури. Збільшення податків – звичайний спосіб боротьби з перевантаженням кон'юнктури ринку [13].

Податки можуть як стимулювати розвиток економіки, так і гальмувати його. Тому важливо забезпечити баланс між публічним інтересом в акумуляції надходжень від сплати податків та приватними інтересами бізнесу, які спрямовані

на інвестування зароблених ним коштів у модернізацію виробничих процесів і власний розвиток.

Аналіз найбільших компаній-платників проведено за галузевим принципом – нафтогазова промисловість, електроенергетика, металургія, банківський сектор,

тютюнова галузь, сфера зв'язку – зображено на рис. 1.1

Рис. 1.1 Динаміка показників сплати податків до зведеного бюджету України[28;29]

На прикладі топ-10 великих підприємств країни спостерігається загальна позитивна динаміка, що свідчить про покращення платоспроможності підприємств, та у свою чергу збільшення податкових надходжень до бюджету. За даними офіційного сайту ДПС України ТОП-100 найбільших компаній Офісу великих платників податків перерахували до зведеного бюджету **291,7 млрд грн**, ця цифра більше на 14 % у порівнянні з минулорічними показниками. Підприємства, що належать державі, сплатили до бюджету 120 млрд грн. Це 41% від загальної суми податків, сплачених сотнею найбільших платників.

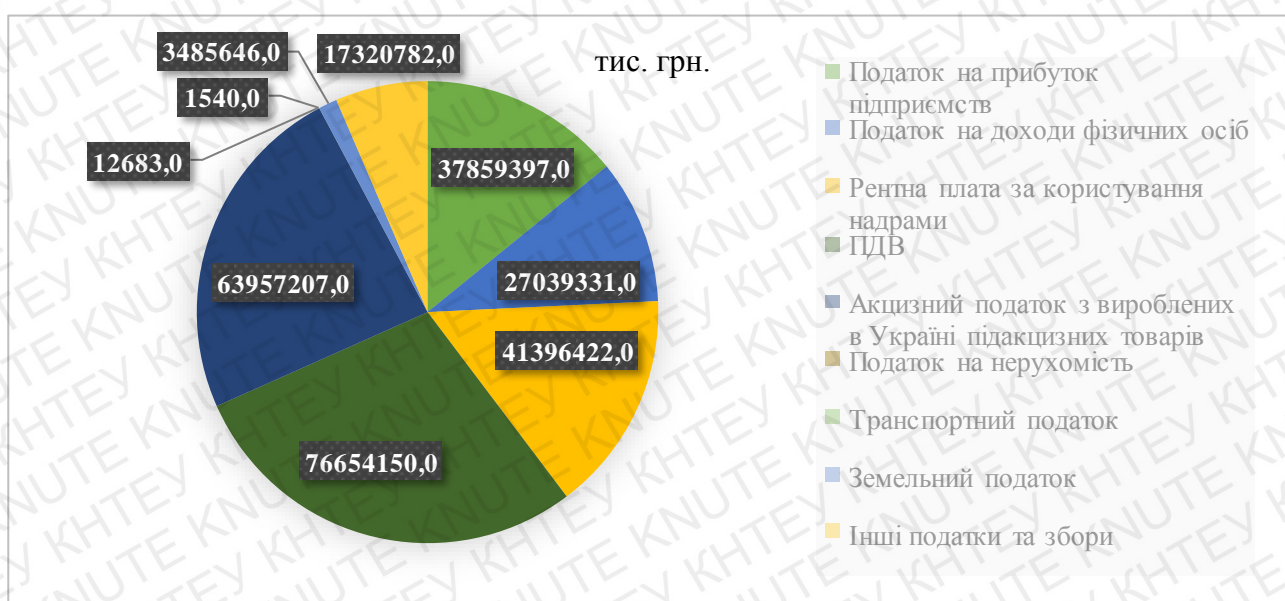
Загалом «зі значним відривом» від інших в рейтингу ТОП-100 платників податків знаходиться ПАТ «Укргазвидобування» (загальна сума сплачених податків — понад 40 млрд. грн). Крім цього, слід зазначити, що ця компанія

забезпечує понад 75% видобутку газу в країні. У перспективі діяльність ПАТ «Укргазвидобування» сприятиме енергетичній незалежності України [30].

За даними Державної служби статистики України, частка збиткових підприємств у 2016 році склала 31,9%; у 2017 – 23,5% та у 2018 – 22,9%, що відображається на збільшенні показників доходів з податкових платежів.

Доцільним буде проведення систематизації платників податків за окремими податками та зборами, які вони сплачують. Аналіз структури податкових платежів

станом на 1 січня 2018 року відображений на рис. 1.2

Рис. 1.2 Структура податкових платежів за видами податків великими компаніями [30]

Аналіз структур податкових платежів підприємств відображає, що при формуванні дохідної частини державного та місцевих бюджетів належить непрямим податкам — податку на додану вартість та акцизному податку. Така ситуація обумовлюється, зокрема, тим, що кількість прямих податків є більшою, а обов'язок щодо їх сплати покладається на велику кількість платників податків.

Останнім часом розвиток державного податкового контролю відбувався в умовах нестабільності податкового законодавства та негативного ставлення платників податків до своїх обов'язків щодо сплати податків. Кризові явища в економіці України, фінансова нестабільність підприємств, зменшення сукупного

попиту та податкових надходжень до бюджету зумовили виникнення гострих дискусій між представниками контролюючих органів і суб'єктами господарювання. Ці обставини негативно вплинули на організацію та дієвість державного податкового контролю. Тому саме схеми ухилення від оподаткування, що використовуються на сьогоднішній день, достатньо чітко вказують на «прогалини» в системі контролю за податками та характеризують стан розрахунків підприємств за податками на державному рівні.

«Слабкі місця» контролю за податками на сьогоднішній день такі: фізичну особу-підприємця (ФОП) дуже просто зареєструвати, при цьому можна використовувати спрощену систему оподаткування (ССО), яка передбачає сплату єдиного податку, фіксованого чи з обороту, й вимагає ведення обліку тільки продажів. Відтак, бар'єри для входу до офіційного сектору зазвичай низькі, за винятком випадків, коли потрібне отримання ліцензії (наприклад, у будівництві). Лише декілька транснаціональних корпорацій є прозорими державними компаніями, решта — це «олігархічні» фірми, які завдяки зв'язкам із державною владою можуть дозволити собі масове уникнення податків та шахрайство. В українській економіці переважають великі й надвеликі компанії та бізнес-групи (конгломерати); тим часом як малий бізнес (який має право на використання ССО) становить лише 7,1% від загального обороту сектору підприємств [31].

Найпоширеніші схеми ухилення від оподаткування у 2018 р., та приблизні втрати від них наведено в табл. 1.2

Таблиця 1.2

Фіскальний ефект схем уникнення оподаткування в Україні

Схеми	Обіг (млрд. грн. на рік)	Умовні втрати доходів бюджету (млрд. грн. на рік)
Офшорні схеми	260-320	50-65
Порушення митних правил та незаконне виробництво (здебільшого алкоголю та сільськогосподарської продукції).	40-50	12-15
Виведення прибутку через псевдопідприємництво фіз. осіб.	15-16	До 2,5
Зловживання спрощеною системою оподаткування	10	2-2,5
Зниження оборотів ФОП	18	1-1,5

Отже, можна зробити висновок, що ефективна система оподаткування має вагомe значення для соціально-економічного розвитку країни. Вона безпосередньо впливає на структуру виробництва та динаміку розвитку економіки, інвестиційний клімат, розвиток науково-технічного прогресу та інновацій у суспільстві. На основі податкової системи формуються соціальні програми, а також доходи всіх рівнів.

Висновки до розділу 1

Податки у сучасній економічній системі є основним джерелом державного доходу. Механізм податків являє собою фінансову функцію, яка за допомогою економічних інструментів впливає на суспільне виробництво, його динаміку і структуру, а також на науково-технічний розвиток.

Податок є комплексною фінансовою категорією, яка характеризує фінансові відносини між державою і членами суспільства, що виникають в процесі розподілу ВВП з приводу вилучення державою частини валового національного доходу і перерозподілу її з метою фінансування державних витрат. Податки встановлюються виключно державою на підставі нормативно-правових актів.

Огляд класифікаційних ознак податків дозволяє зробити висновок про можливість кожного податку потрапити до декількох груп, сформованих за різними ознаками. Така багатогранна природа податку дозволяє охарактеризувати сутність кожного податку та оцінити його роль, напрями й характер впливу на соціально-економічний розвиток суспільства.

Система державного фінансового контролю в Україні не забезпечує належного рівні фінансово-бюджетну дисципліну як в цілому в державі, так і на регіональному рівні зокрема. Це є наслідком низки проблем, які створюють тенденції щодо зростання кількості та обсягів основних фінансових порушень.

З метою забезпечення податкових надходжень до бюджету в повному обсязі і у встановлені терміни в умовах добровільної та самостійної сплати податків суб'єктами господарювання, чинним законодавством України передбачена жорстка відповідальність за приховування, несплату або несвоєчасну сплату

податків, зборів та інших обов'язкових платежів. В такий спосіб і реалізується податковий контроль з боку держави.

Послідовна і виважена податкова політика дасть можливість забезпечити достатній рівень надходжень до бюджетів усіх рівнів, підвищити конкурентоспроможність вітчизняних підприємств, залучити в країну потенційних інвесторів, а також сприятиме зростанню добробуту усіх верств населення.

РОЗДІЛ 2

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНТРОЛЮ РОЗРАХУНКІВ ЗА ПОДАТКАМИ ТА ОБОВ'ЯЗКОВИМИ ПЛАТЕЖАМИ НА ПІДПРИЄМСТВІ ТА НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ

2.1 Правове та нормативне регулювання податків

Враховуючи те, що Україна рухається у напрямку до Європейського союзу, і наразі намагається привести у відповідність вітчизняне законодавство згідно з вимогами ЄС, функціонування і розвиток податкової системи країни має супроводжуватись відповідними нормативно-правовими актами.

Нормативно-правове регулювання податків є елементом податкової системи, що визначається як регламентована нормами фінансового права, закріпленими в законах та інших нормативно-правових актах з питань оподаткування, сукупність податкових відносин, які опосередковуються фінансовими органами, що забезпечують адміністрування податків, і проявляються в конкретних формах оподаткування [32].

Правове регулювання обов'язкових податкових платежів визначається особливостями компетенції органів державної влади і управління щодо встановлення, зміни і скасування, так і чітким закріпленням усіх елементів, що характеризують податок як цілісний механізм [20]. Відповідно стабільна структура нормативно-правового регулювання податків формується законодавчо. Її складовими виступають елементи правового механізму податку чи збору, що затверджені у ст. 7 ПКУ.

Структура нормативного і правового регулювання оподаткування в Україні має такий вигляд:

I рівень складають Конституція України, ПКУ, Господарський кодекс України та інші закони з питань оподаткування і господарської діяльності;

II рівень – Укази Президента України, постанови, декрети Кабінету Міністрів України, які регулюють податкові норми в Україні, Положення (стандарти) бухгалтерського обліку України (далі – П(С)БО);

III рівень – Накази Державної податкової служби України (далі – ДПС), Міністерства фінансів України, Державної казначейської служби України;

IV рівень – Податкові роз'яснення, інструкції, методичні рекомендації з організації й методики ведення обліку і звітності в оподаткуванні.

Також до V рівня нормативно-правового регулювання податків на підприємстві можна віднести накази (розпорядження) підприємства (організації) про облікову і податкову політику, положення про порядок організації ведення обліку й складання податкової звітності [33].

Головним нормативно-правовим актом України, що регулює відносини з оподаткування та податкову систему в цілому, її основи, елементи правового механізму податку є – ПКУ. У цьому акті поєднуються матеріальні й процесуальні сторони регулювання податкової системи, всі аспекти справляння податків та зборів.

Вихідні принципи, на яких ґрунтується податкове законодавство України, тобто принципи побудови податкової системи, які визначені ПКУ у ст. 4.1, зображені у табл. 2.1

Таблиця 2.1

Принципи оподаткування

№ з/п	Принципи оподаткування	Сутність принципів оподаткування
1.	Загальність оподаткування	Кожна фізична та юридична особа зобов'язана сплачувати встановлені ПКУ, законами з питань оподаткування та митної справи податки і збори, платником яких вона визнається.

2.	Рівність усіх платників перед законом, недопущення будь-яких проявів податкової дискримінації	Забезпечення однакового підходу до усіх платників податків незалежно від соціальної та іншої приналежності, форми власності юридичної особи, місця походження капіталу.
3.	Невідворотність настання визначеної законом відповідальності у разі порушення податкового законодавства	Даним принципом формуються загальні засади відповідальності за порушення податкового законодавства.

Продовження таблиці 2.1

№ з/п	Принципи оподаткування	Сутність принципів оподаткування
4.	Презумпція правомірності рішень платника податку	У разі, якщо норма закону чи іншого нормативно-правового акта, виданого на підставі закону, або коли норми різних законів чи різних нормативно-правових актів припускають неоднозначне (множинне) трактування прав та обов'язків платників податків або контролюючих органів, внаслідок чого є можливість прийняття рішення на користь як платника податків так і контролюючого органу.
5.	Фіскальна достатність	Встановлення податків та зборів з урахуванням необхідності досягнення збалансованості видатків бюджету з його надходженнями.
6.	Соціальна справедливість	Суть принципу полягає в установленні податків та зборів відповідно до платоспроможності платників податків.
7.	Економічність оподаткування	Тобто установлення податків та зборів, розмір надходжень від сплати яких до бюджету перевищує витрати на їх адміністрування.
8.	Нейтральність оподаткування.	Сплата податків не повинна впливати на рівень конкурентоспроможності платника податків.
9.	Стабільність	Зміни до будь-яких елементів податків та зборів не можуть вноситися пізніше, ніж за шість місяців до початку нового бюджетного періоду, в якому будуть діяти нові правила та ставки.
10.	Рівномірність та зручність сплати	Строки сплати податків та зборів встановлюються виходячи із необхідності забезпечення своєчасного надходження коштів до бюджетів та зручності їх сплати.
11.	Єдиний підхід до встановлення податків та зборів	Передбачається визначення на законодавчому рівні усіх обов'язкових елементів податку.

В сучасних умовах не всі принципи оподаткування реалізуються на практиці. Наприклад, в Україні має місце така ситуація, коли тягар податкового тиску перекладається на ті підприємства, які працюють легально і прибутково, тим самим порушуючи принцип рівності через наявність підприємств, що незаконно приховують свій прибуток. Це спонукає керівників таких компаній шукати шляхи отримання податкових пільг, замість того щоб підвищувати ефективність своїх підприємств. Тобто часто податкові пільги перетворюються на ухилення від податків, коли вони надаються здебільшого тим суб'єктам господарювання, які спромоглися їх отримати незаконним шляхом. Таким чином, податкові пільги можуть сприяти розвитку тіньової економіки. А доволі часті зміни в чинне законодавство порушують принцип стабільності. Такі недоліки призводять до зниження якості бюджетного прогнозування та планування, що ставить під сумнів виконання цілей та завдань стосовно виконання показників обсягів податкових надходжень до бюджетів.

Нормативне та правове регулювання податків є складовою державного регулювання економіки, що визначається як діяльність держави щодо створення правових, економічних і соціальних передумов, необхідних для функціонування економічного механізму відповідно до цілей й пріоритетів державної економічної політики. Податкове регулювання - це процес детальної розробки способів реалізації податкових планів, формування та введення при необхідності нових та коригування діючих податкових режимів, спрямованих на реалізацію цінової, фіскальної, регулюючої і контрольної функцій податків, які отримали кількісне і якісне відображення в бюджетно-податкових завданнях, цільових установках та податкової концепції на конкретний період часу [34].

Особливе місце в системі податкового регулювання відведено такому методу, як вибір і встановлення податкових ставок, що є важливим засобом здійснення політики держави у сфері регулювання доходів. Вона визначає відсоток податкової бази або її частини, грошова оцінка якої є величиною податку. Змінюючи її, уряд може, не змінюючи всього масиву податкового

законодавства, а лише корегуючи встановлені ставки, проводити податкове регулювання.

Ставка податку забезпечує можливість для уряду швидко і ефективно змінювати пріоритети в політиці регулювання доходів. Роль податкової ставки для податкового механізму полягає у можливості використання різних ставок податків: пропорційних, прогресивних і регресивних [35].

Контролюючими органами виступають:

1) органи державної податкової служби — щодо податків, які справляються до бюджетів та державних цільових фондів, а також стосовно законодавства, контроль за дотриманням якого покладається на органи ДПС;

2) митні органи — щодо мита, акцизного податку, ПДВ, інших податків, які відповідно до податкового законодавства справляються у разі ввезення (пересилання) товарів і предметів на митну територію України або територію спеціальної митної зони або вивезення (пересилання) товарів і предметів з митної території України або території спеціальної митної зони.

Відповідно до ПКУ контролюючими органами є центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову та митну політику, та його територіальні органи. Органами стягнення є виключно органи ДПС, які уповноважені здійснювати заходи щодо забезпечення погашення податкового боргу в межах їх повноважень, а також державні виконавці в межах своїх повноважень [1].

Аналізуючи податкове законодавство як регулятор податкових відносин, дійшли висновку, що в його приписах закладено низку неоднозначних норм, які можуть по-різному трактуватися з боку платників податків та контролюючих органів. Наприклад: питання застосування штрафу за несвоєчасну реєстрацію податкової накладної (ПН), що виписується на умовний ПН «400000000000», «600000000000», тобто «на себе». Адже в цьому випадку ПН не видається покупцю. Саме питання полягає у тому, що «чи повинні для звільнення від штрафних санкцій виконуватися одночасно дві умови, зазначені в ст. 1201 ПКУ:

1) ПН не видається та/або 2) ідеться про операції, звільнені від оподаткування або

які обкладаються ПДВ за нульовою ставкою?». З формулювання статті не зрозуміло, коли саме: завжди, коли ПН не видається покупцю, чи тільки тоді, коли йдеться про операції, звільнені від ПДВ або які обкладаються ПДВ за нульовою ставкою [36].

Таким чином, з метою забезпечення швидкого реагування держави на зміни економічної та соціальної ситуації у країні та покращення стану розрахунків за податками суб'єктів господарювання та населення, доцільно забезпечувати стабільність податкової системи та рівність усіх платників податків.

2.2 Формування облікової інформації щодо розрахунків за податками та зборами суб'єкта господарювання

Необхідність ведення обліку в системі оподаткування обумовлена забезпеченням проведення державного контролю за дотриманням податкового законодавства суб'єктами господарювання.

Суб'єкти господарювання зобов'язані вести облік доходів, витрат та інших показників, пов'язаних із визначенням об'єктів оподаткування та/або податкових зобов'язань, на підставі первинних документів, реєстрів бухгалтерського обліку, фінансової звітності, інших документів, пов'язаних з обчисленням і сплатою податків і зборів, ведення яких передбачено законодавством. Платникам податків забороняється формування показників податкової звітності, митних декларацій на підставі даних, не підтверджених зазначеними документами [1].

Оскільки в обліку відображається наявність та рух усіх засобів підприємства, джерел їх утворення та здійснюваних господарських процесів, для кожного об'єкта обліку необхідна наявність інформації, яка б його характеризувала, відображаючи його специфічні властивості. Саме цим пояснюється необхідність застосування в облікових підсистемах різних облікових реєстрів. На основі цих облікових реєстрів складається звітність підприємства.

Порушення у веденні податкового обліку тягнуть за собою виникнення помилок у визначенні бази оподаткування. Відсутність податкової звітності, несвоєчасна її подача, неповна сплата податків до бюджету, неправильне визначення розмірів нарахованих податків і зборів, помилки при веденні обліку у

системі оподаткування вважаються правопорушеннями і тягнуть за собою покарання винних осіб, стягнення штрафів, пені за несвоєчасну та/або неповну сплату податків [5].

Облікова інформація підприємства формується на таких стадіях: виявлення, реєстрація, накопичення, узагальнення [37]. Облікові дані для оподаткування повинні відображати: порядок формування суми доходів і витрат; порядок визначення частки витрат, що враховуються для цілей оподаткування в поточному податковому (звітному) періоді; суму залишку витрат (збитків), що підлягає віднесенню на витрати в наступних податкових періодах; порядок формування сум створюваних резервів; суму заборгованості за розрахунками з бюджетом [38].

Документування, групування облікової інформації для визначення за встановленими правилами об'єктів і бази оподаткування податків і зборів, їх алгоритмів нарахування, розрахунків і сплати до бюджетів на підставі первинних документів, облікових реєстрів, бухгалтерських записів, що передбачено діючим законодавством – є податковий облік.

Облік у системі оподаткування ведеться з метою формування своєчасної, повної й достовірної облікової інформації про здійснені господарські операції платником податків протягом звітного податкового періоду з метою оподаткування, а також забезпечення користувачів інформацією для контролю за правильністю нарахування, повнотою і своєчасністю перерахування податків та зборів до відповідних бюджетів [33].

Облікова інформація формується за стандартними формами, котрі регламентовані (бухгалтерська фінансова, податкова та статистична звітність) або розроблені безпосередньо на підприємстві (внутрішня управлінська звітність). До облікової інформації відносяться:

- дані бухгалтерського обліку і звітності;
- дані податкового обліку та звітності;
- дані статистичного обліку та звітності;

- дані управлінського обліку та звітності (графіки і табличні матеріали про виробництво і реалізацію продукції; плани і бюджети, звіти про їх виконання; виробничі норми і нормативи) [37].

Етапи формування облікової інформації, на основі якої формується податкова звітність, можна виявити за допомогою схематичного зображення послідовності організації облікового процесу розрахунків з бюджетом за податками на рис.1 Додатку В.

Облік податкових зобов'язань ведеться на рахунку 64 «Розрахунки за податками і платежами». Цей рахунок застосовують для узагальнення відображення всіх розрахунків підприємства з бюджетом. За кредитом цього рахунка відображаються нараховані платежі до бюджету, а за дебетом – належні до відшкодування з бюджету податки, їх сплата, списання тощо.

Для узагальнення інформації про розрахунки підприємства за усіма видами платежів до бюджету, включаючи податок з доходів фізичних осіб, фінансові санкції, що стягуються в дохід бюджету, призначена «Відомість аналітичного обліку розрахунків з бюджетом». Сальдо на кінець місяця визначається окремо за кожним видом податків і платежів.

Формування облікової інформації щодо розрахунків за податками ми розглянемо на прикладі одних з найбільш бюджетоутворюючих та витратомістких для підприємства податків: податку на прибуток підприємств та податку на додану вартість.

Облік податку на прибуток ведеться на окремому рахунку 98 «Податки на прибуток». На цьому рахунку ведеться облік суми податку на прибуток від звичайної діяльності. За дебетом рахунка відображається нарахована сума податку на прибуток, за кредитом – включення до фінансових результатів на рахунку 79 «Фінансові результати». Рахунок 98 «Податки на прибуток» призначений для відображення витрат на сплату податків на прибуток.

У кінці звітного періоду сальдо рахунка 98 «Податки на прибуток» списується в дебет рахунка 79 «Фінансові результати». Після цього за даними рахунка 79 «Фінансові результати» визначається чистий фінансовий результат

звітнього періоду, який списується на рахунок 44 «Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)».

Зобов'язання перед бюджетом з податку на прибуток формуються відповідно до ПКУ, що визначено у розділі 111 «Податок на прибуток підприємств» [1]. Методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про витрати, доходи, активи і зобов'язання з податку на прибуток визначає ПСБО 17 «Податок на прибуток» [39]. Облікова інформація для оподаткування прибутку підприємств повинна відображати: порядок формування суми доходів і витрат; порядок визначення частки витрат, що враховуються для цілей оподаткування в поточному податковому (звітньому) періоді; суму залишку витрат (збитків), що підлягає віднесенню на витрати в наступних податкових періодах; порядок формування сум створюваних резервів; суму заборгованості за розрахунками з бюджетом з податку [40].

Так, оподатковуваний прибуток, який відображається в податковій декларації, і прибуток у Звіті про фінансові результати як правило не збігається, оскільки відбуваються відмінності між податковим та обліковим прибутком (збитком) в бухгалтерському обліку, на що впливають відстрочені податкові активи і відстрочені податкові зобов'язання, а також інші операції.

Податкову декларацію з податку на прибуток підприємства складають за формою, затвердженою Наказом Міністерства фінансів України від 20.10.2015 № 897. Дані, наведені в декларації, мають підтверджуватись первинними документами, даними фінансового обліку і відповідати податковій звітності. Визначення різниць податкового та облікового прибутку формуються з реєстрів аналітичного та синтетичного обліку відповідних рахунків.

Податок на додану вартість (далі – ПДВ) підприємства сплачують відповідно до ПКУ за встановленою ставкою до договірної (контрактної) вартості товарів, продукції, робіт і послуг, які реалізуються.

Для розрахунку ПДВ використовують встановлену формулу:

$$\text{База оподаткування} \times \text{Ставка податку} = \text{Сума податку} - \text{Податкові вирахування} = \text{Сума, належна до сплати в бюджет}$$

Джерелом формування облікової інформації з розрахунків з ПДВ є податкова накладна, яка є первинним документом і підставою для нарахування податкових зобов'язань із ПДВ у зв'язку з постачанням (продажем) товарів (робіт, послуг) у продавця – платника податку на додану вартість і одночасно документальним доказом права на віднесення до податкового кредиту витрат зі сплати ПДВ при придбанні у покупця – платника податку [41]. Для нарахування податкового зобов'язання або податкового кредиту податкова накладна повинна бути зареєстрована у Єдиному реєстрі податкових накладних (далі – ЄРПН). Сума, належна до сплати в бюджет з ПДВ, розраховується як різниця між сумою нарахованих податкових зобов'язань та податкового кредиту, що зазначається у податковій декларації з ПДВ.

Облік податку на додану вартість у системі рахунків передбачає розмежування податкових зобов'язань і податкового кредиту. При цьому таке розмежування проводиться не тільки з поділом на податкові зобов'язання і податковий кредит, але і за термінами їх виникнення. Це дозволяє скласти декларації про податок на додану вартість без додаткового групування даних у позасистемному порядку, оскільки вони формуються у системі кореспонденції рахунків бухгалтерського обліку. Платники цього податку повинні вести окремий облік операцій з продажу і придбання, обкладених податком за ставкою 20% і звільнених від оподаткування, та операцій, вартість яких не включають у валові витрати виробництва та які не підлягають амортизації, імпорتنих та експортних операцій [42].

Платники податків зобов'язані забезпечити зберігання документів, пов'язаних із виконанням вимог законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи, не менш як 1095 днів (три роки) з дня подання податкової звітності, для складення якої використовуються зазначені документи[1].

Облік у системі оподаткування як впорядкована система збору, реєстрації та узагальнення, зберігання й передачі облікової інформації для визначення податкових платежів на основі даних первинних документів, що здійснюється

шляхом суцільного, безперервного документування господарських операцій, пов'язаних з обчисленням та сплатою податків та зборів [42].

На сучасному етапі через недосконалість та деякі протиріччя нормативного регламентування ведення обліку з метою оподаткування суб'єкти господарювання стикаються з рядом проблемних питань щодо:

- формування системи первинних облікових документів, якість та кількість яких буде вважатися достатньою для підтвердження бази оподаткування;
- формування системи податкових реєстрів на основі первинних облікових документів;
- повного і достовірного забезпечення відображення інформації у податковій звітності на основі даних бухгалтерського обліку [43].

Вибір системи оподаткування впливає на обов'язковість встановлення реєстраторів розрахункових операцій у місцях реалізації продукції (товарів, робіт, послуг). Касові термінали рекомендовано використовувати в комплексі з системою автоматизованого обліку на підприємстві. Факт реалізації продукції (робіт, послуг) автоматично формує облікові проведення щодо визначення витрат і доходів, нарахування податків та надходження грошових коштів.

Високий рівень автоматизації обліку на всіх суб'єктах господарювання, які перебувають на загальній системі оподаткування, дозволить здійснювати оперативний обмін електронною інформацією з фіскальною службою. Наявність та оперативність надходження усієї облікової інформації в електронній формі значно спрощує проведення податкових перевірок.

Для уникнення маніпулювання обліковими даними з метою приховування фактичних доходів підприємства, обмін доречно організувати в автоматичному режимі. Система автоматизованого збору та комунікації реалізовується на усіх підприємствах для забезпечення максимального державного контролю за нарахуванням і сплатою податків. Автоматичний обмін обліковою інформацією про доходи і податки дозволить уникнути виведення коштів у регіони з невисоким або нульовим оподаткуванням [44].

Отже, дослідження облікової системи підприємства, стану розрахунків з бюджетом, правильність відображення облікових даних у податковій та фінансовій звітності, перевірки можливих переплат до бюджету, виявлення та виправлення помилок в бухгалтерському обліку, фінансовій звітності необхідне для оптимізації податкових потоків суб'єкта господарювання. Для підвищення ефективності контролю оподаткування необхідне зміцнення його обліково-інформаційного забезпечення. З цією метою в Україні на законодавчому рівні необхідно удосконалити модель взаємодії системи бухгалтерського обліку та оподаткування. Це дасть змогу більш оперативно реагувати на вплив зовнішнього і внутрішнього середовища та забезпечувати ефективне адміністрування податків і зборів.

2.3 Оцінка системи внутрішнього контролю розрахунків за податками та рекомендації щодо її удосконалення

Відсутність дієвої системи внутрішньогосподарського контролю розрахунків за податками та зборами підприємства призводить до негативних наслідків, що можуть проявлятися в порушеннях податкового законодавства, за які може наступати як адміністративна так і кримінальна відповідальність.

Внутрішньогосподарський контроль розрахунків за податками та зборами здійснюється на всіх ланках системи управління підприємством, починаючи від керівника і закінчуючи спеціалістами відділів, що займаються економічною безпекою суб'єктів господарювання.

Система внутрішнього контролю (далі – СВК) — це сукупність організаційних заходів, процедур, методів внутрішнього контролю, які застосовуються керівництвом підприємства з метою ефективного ведення господарської діяльності [45].

Важливість внутрішнього контролю розрахунків за податками та зборами характеризується функціями, які він виконує:

- контроль повноважень – попереджається здійснення операцій, що можуть призвести до нарахування штрафів за неправильно визначені та сплачені суми податків та помилково складену податкову звітність;
- контроль документального оформлення – перевіряється законність здійснюваних операцій з визначення бази оподаткування, використання можливих пільг та визначення суми зобов'язання з податків;
- контроль збереження – попереджає непродуктивне витрачання грошових коштів на сплату штрафних санкцій підприємством через порушення податкового законодавства [46].

Фактори, що обумовлюють внутрішній контроль за податками:

- низька ефективність управління підприємствами;
- наявність у податковому законодавстві низки норм неоднозначного тлумачення;
- контроль рівня податкових зобов'язань для аналізу та контролю фінансово-господарського стану.

Мета СВК розрахунків за податками – оптимізація податкових платежів, мінімізація податкових ризиків, підвищення платоспроможності підприємства.

Завдання СВК – перевірка податкових зобов'язань, діагностика проблем оподаткування, перевірка правильності нарахування та сплати податків і зборів, аналіз структури податків та податкових ризиків, контроль за достовірністю та своєчасністю виявлення в обліку розрахунків за податками та зборами.

Об'єкти – фінансова звітність підприємства, податкові декларації та розрахунки, реєстри обліку, облікова політика, результати податкових перевірок.

Методи СВК – аналітичні процедури, моделювання, оцінка ризиків, моніторинг та зіставність показників, залучення експертів або консультантів [47].

Характеристика етапів послідовності внутрішньогосподарського контролю розрахунків за податками та зборами:

I етап – діагностика, попередня оцінка використовуваної системи оподаткування суб'єкта господарювання. Передбачає діагностику системи оподаткування

суб'єкта господарювання. Здійснюється оцінка системи оподаткування (загальна або спрощена), що обрана суб'єктом господарювання. Виявляється перелік податків та зборів, які повинен сплачувати суб'єкт господарювання. Проводиться аналіз податкового навантаження суб'єкта господарювання в розрізі окремих податків та зборів з метою виявлення податкових ризиків, що можуть надходити з боку органів ДПС.

II етап – податковий контроль. Здійснюються процедури податкового контролю з метою оптимізації податкових ризиків суб'єкта господарювання. Контролюється повнота нарахування та сплата податкових зобов'язань в розрізі окремих податків та зборів. Проводиться періодична звірка з органами ДПС щодо розрахунків за відповідними податками та зборами з метою їх оптимізації (недопущення недоїмки та переплат у розрізі відповідних податків та зборів).

III етап – Впровадження обліку з метою оподаткування, оформлення та надання результатів комплексного податкового контролю. За результатами комплексного податкового контролю у разі наявності відхилень від норм чинного законодавства коригується ведення обліку. Аналізуються причини відхилень у веденні обліку з метою оподаткування для унеможливлення проявів таких відхилень у майбутньому. Приймаються рішення щодо ефективності функціонування обліку з метою оподаткування [48].

У цілому процес внутрішнього контролю розрахунків за податками на підприємствах необхідно здійснювати окремо в розрізі кожного сплачуваного податку.

Внутрішній контроль розрахунків за податками та обов'язковими платежами охоплює такі питання як спостереження за дотриманням вимог податкового законодавства, виконання фінансових зобов'язань перед бюджетом та державними цільовими фондами, звітності до податкових органів за видами податків і платежів.

При побудові системи внутрішнього контролю за нарахуванням та сплатою податків керівництво підприємства має на меті забезпечення:

1. достовірною інформацією, необхідною для прийняття управлінських рішень, зокрема, в частині податкового планування;
2. збереження документів, що засвідчують право на визнання податкового кредиту та декларують виникнення податкового зобов'язання, для підтвердження достовірності та повноти сплати ПДВ та вирішення можливих судових спорів з цього питання;
3. дотримання принципів затвердженої облікової політики в частині обліку розрахунків за податками;
4. виконання вимог ПКУ та інших нормативно-правових актів, що регулюють питання оподаткування при нарахуванні та сплаті податків [46].

Для побудови ефективної СВК за податками на підприємствах обов'язковим є розуміння специфіки діяльності конкретного підприємства і вивчення всіх факторів впливу на цю діяльність. Доцільно періодично та своєчасно моніторинг деяких зовнішніх та внутрішніх чинників впливу на показники підприємства, щоб мати змогу оперативно реагувати на них. Це сприятиме вирішенню ряду питань, пов'язаних із ефективним функціонуванням підприємств та подальшим розвитком системи внутрішнього контролю розрахунків за податками в сучасних умовах.

Дослідивши систему внутрішнього контролю за податками на підприємстві ТОВ «ЗПК», можна зробити такі висновки:

- СВК розрахунків за податками на підприємстві не створена як відокремлений підрозділ, відповідальність за здійснення цього контролю покладені на фінансового директора та головного бухгалтера, що обумовлюється невеликими обсягами діяльності компанії. Але сумісництво обов'язків може відобразитись на продуктивності праці та якості виконання обов'язків.
- У обліковій політиці підприємства не зазначені методи та необхідні процедури внутрішнього контролю за податками.

- Не забезпечується більш ретельний контроль витрат підприємства, така необхідність обумовлюється специфікою підприємства та тим, що саме обсяг витрат впливає на оподатковуваний прибуток, це підвищує податкові ризики.
- При виникненні спірних та неоднозначних питань на підприємстві користуються послугами юристів та податкових консультантів.

В подальшому на підприємстві для здійснення ефективного внутрішнього контролю за податками необхідно розробити орієнтовний план-графік та програму такого контролю та пакет робочих документів внутрішнього контролера, застосування яких дозволяє організувати системний внутрішній контроль розрахунків за податками, своєчасно виявляти помилки та порушення законодавства в системі обліку розрахунків за податками.

Висновки до розділу 2

Принциповим недоліком податкової системи України є нерівність в оподаткуванні, яка виникає від застосування пільгового оподаткування окремих підприємств, територій, видів товарів, робіт, послуг. Пільги вводяться не лише згідно з базовими законами з питань оподаткування, а й через окремі закони, укази, постанови і розпорядження уряду. Такі чинники призводять до певного розмивання податкової бази, перекладають податковий тягар на інших платників, що підриває стимули до ділової активності та розвитку здорової конкуренції.

Важливим джерелом інформації про діяльність підприємств є система бухгалтерського обліку, що містить дані про господарські операції суб'єктів господарювання, стан активів, визнання та погашення заборгованості, а також принципи облікової політики та складання звітності. Формування облікової інформації щодо розрахунків за податками та зборами залежить від наступних факторів: нормативно-правової бази; якісних характеристик; процесу підготовки та відображення інформації в бухгалтерських документах; взаємозв'язку оперативного, бухгалтерського, управлінського та податкового обліку; контролю за якістю інформації, яка надається для користувачів.

З метою контролю та підвищення ефективності функціонування підприємств керівництво створює та організовує роботу служби внутрішнього контролю. До її функцій входить: відстеження стану розрахунків підприємства, перевірка правильності визначення об'єктів оподаткування, нарахування та сплати податків, правомірності застосування податкових пільг та запобігання необґрунтованих перевищень податкових зобов'язань, що можуть призвести до додаткових фінансових витрат у вигляді штрафних санкцій та пені.

Правильна й продумана організація бухгалтерського обліку, СВК за податковими розрахунками, зокрема за податком на прибуток і ПДВ, положення якої закріплені в обліковій політиці підприємства, є запорукою покращення податкової дисципліни суб'єкта господарювання.

РОЗДІЛ 3

КОНТРОЛЬ ЗА ПОДАТКАМИ ТА ЗБОРАМИ СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ

3.1 Особливості контролю податків та зборів підприємств переробної промисловості

Переробна промисловість — основа вітчизняної економіки, яка формує не малу частку ВВП (у 2018 р. вона склала 409 млрд. грн., або 11,5 %) та забезпечує істотну частину валютної виручки від експорту промислових товарів [49]. Сучасному переробному комплексу притаманні розвиток економічно ефективних виробництв здебільшого у харчовій промисловості, підвищення конкурентоспроможності продукції та активізація інвестування. Ефективність функціонування переробного сектору будь-якої галузі більшою мірою залежить від стану розвитку та перспектив сировинної галузі.

Станом на 1 липня 2017 р. підприємства переробної промисловості вийшли на перші позиції щодо сплати податків, сплативши понад 57,3 млрд. грн. до Державного бюджету України. Найбільша сума за платежами надійшла від

підприємств Офісу великих платників податків ДПС — 38,9 млрд. грн., або 68 % усіх сплат підприємствами цієї галузі.

Серед інших видів економічної діяльності харчової промисловості, чий внески до державного бюджету не швидко, але зростають, — виробництво молочних продуктів (за перше півріччя 2017 р. підприємствами було сплачено 818 млн. грн), виробництво хліба, хлібобулочних і борошняних виробів (683 млн. грн), виробництво м'яса та м'ясних продуктів (486 млн. грн) [50].

Борошномельно-круп'яна промисловість входить до числа найбільш соціально значущих галузей агропромислового комплексу. Хліб, хлібобулочні, макаронні, круп'яні та кондитерські вироби, що виробляються з борошна, мають великий попит.

Основними чинниками, що впливають на розвиток борошняно-круп'яної галузі в Україні є:

- вплив світового зернового ринку, так як Україна інтегрована у світовий торговельний простір, і всі зміни, які відбуваються на світовому ринку, мають безпосередній вплив на ринок борошна в Україні;
- недостатній розвиток аграрного сектора в цілому і зернового ринку, зокрема. В Україні, за оцінками експертів, аграрний сектор працює на 40-50% своєї потужності;
- залежність від обсягу врожаю: як і в інших аграрних галузях, вона прямо залежить від погодних умов;
- державне регулювання борошномельно-круп'яної галузі: держава має тотальний контроль над ціновою політикою, яка проявляється в неринкових методах регулювання цін для зерна (сировини) і на ринку стратегічних продуктів (наприклад, на ринку хліба), які мають негативний вплив на економічні показники борошномельної промисловості.

Так, діяльність мірошників у приватному секторі в Україні може бути предметом державного регулювання, оскільки борошно і хліб визнані соціально значущими продуктами харчування. В цьому випадку уряд може регулювати

бізнес, пов'язаний з помелом пшениці, за допомогою адміністративного ціноутворення, встановлення максимальної маржі або надання субсидій [51].

Господарські операції, пов'язані з виробництвом і продажем хлібобулочних виробів, мають низку особливостей. До характерних особливостей хлібопекарського виробництва можна віднести:

- наявність підприємств різної виробничої потужності;
- використання різного технологічного обладнання;
- організацію щоденної роботи підприємств із застосуванням одно-, дво- або тризмінного робочого дня;
- необхідність щоденного та безперервного забезпечення населення продукцією, що має переважно короткий термін зберігання;
- безперервна робота підприємства протягом усіх сезонів року;
- широкий асортимент продукції; наявність спеціалізованих підприємств із випуску фірмових видів хліба;
- безперебійне забезпечення борошном та іншою сировиною, що гарантує запланований графік виробничого процесу;
- використання специфічної сировини – борошна, яке має якісні ознаки, що впливають на вихід готової продукції та її якість;
- необхідність чіткого узгодження діяльності хлібопекарських підприємств із суб'єктами господарювання роздрібною торгівлі та транспортними організаціями щодо забезпечення торгової мережі у визначені години та в широкому асортименті;
- гнучкість зміни обсягів виробництва й асортименту продукції залежно від замовлень роздрібних торгових підприємств.

Загальні принципи формування виробничої собівартості хлібобулочних виробів викладено в П(С)БО 16 «Витрати». Водночас необхідно орієнтуватися також на Методичні рекомендації з формування собівартості продукції (робіт, послуг) у промисловості, затверджені наказом Мінпромполітики від 09.07.07 р. № 373, якими повинні користуватися промислові підприємства, у тому числі

підприємства хлібопекарської промисловості, при формуванні собівартості виготовленої продукції [52].

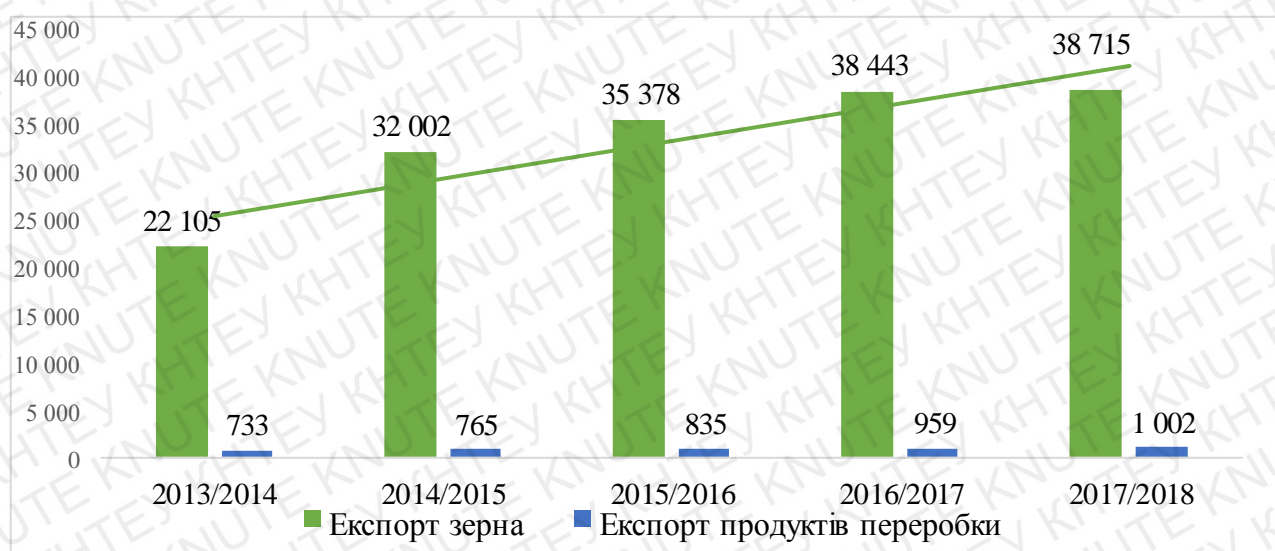
Наразі ситуація в переробній промисловості склалася так, що обсяги відшкодування ПДВ таким підприємствам перевищують за останні три роки суму усіх сплачених ними податків. За таких умов майже 21,8% чистих податкових надходжень збирається з підприємств торгівлі й ремонту, і більшу частину з них становить ПДВ, який у підсумку лягає на плечі простих споживачів.

Платник ПДВ, який має право на отримання бюджетного відшкодування та прийняв рішення про повернення суми бюджетного відшкодування, подає до відповідного органу ДПС податкову декларацію (розрахунок суми бюджетного відшкодування) та заяву про повернення суми бюджетного відшкодування, що відображається у рядку 23 податкової декларації.

Остаточна наявність права у платника на бюджетне відшкодування ПДВ (у тому числі автоматичне) буде з'ясовано з урахуванням результатів камеральної перевірки, оскільки відповідно до п. 200.10, п. 200.18 ст. 200 ПКУ зареєстровані декларації із заявленими сумами бюджетного відшкодування ПДВ підлягають обов'язковій камеральній перевірці, яка залишається обов'язковим етапом [53].

Оскільки Україна зберігає тенденції переорієнтації на зовнішні ринки, то важливим є дослідження ситуації з оподаткуванням в експортних галузях.

Україна є одним з основних постачальників зернових, зокрема, пшениці, ячменю та кукурудзи на європейський ринок. На сьогоднішній день світовий попит на зерно збільшився на 50%. Україна – одна з небагатьох країн світу, враховуючи наявні ресурси, може збільшити виробництво сільськогосподарських

культур, наростити експортні потужності та забезпечити світові потреби [54]. Динаміка експорту зернових культур зображена на рис. 3.1

Рис. 3.1. Динаміка експорту зерна та продуктів переробки з України [55]

Темпи росту експорту зерна зросли на 16 %, а експорт продуктів переробки – на 8%. Вбачається позитивна динаміка. Відповідно п.п. 195.1.1 ПКУ операції з експорту товарів оподатковуються ПДВ за нульовою ставкою.

Очікуване збільшення виробництва, і як наслідок експорту зернових, значно покращить позиції України в світовій торгівлі. Така тенденція позитивно вплине на внутрішній ринок України та на добробут населення. Адже вже зараз учасники зернового ринку України є локомотивом розвитку економіки країни.

3.2 Аналітичні процедури контролю розрахунків за податками та зборами

Нестабільність розвитку національної економіки вимагає від вітчизняних промислових підприємств посилення уваги до покращення їх фінансового та ресурсного забезпечення, пошуку шляхів підтримання рентабельності.

Для покращення рівня рентабельності та платоспроможності виникає необхідність в організації ефективної системи контролю за податками на вітчизняних промислових підприємствах, яка могла б швидко реагувати на стрімкі зміни у соціально-економічному та податковому житті країни. Повну та вичерпну інформацію про діяльність підприємства та оподаткування основних та специфічних господарських операцій можна отримати за результатами перевірки бухгалтерського обліку та фінансової звітності. Про сприятливий фінансовий стан та платоспроможність підприємств свідчить здатність вчасно погашати заборгованість перед іншими підприємствами-контрагентами, фінансовими установами, податковими органами.

Для виявлення, аналізу й оцінки співвідношень між фінансово-економічними показниками діяльності суб'єкта господарювання, що підлягає

контролю, застосовують аналітичні процедури. Основними методами аналітичних процедур є:

- відсоткові порівняння;
- коефіцієнтний аналіз фінансового стану підприємства;
- балансовий метод;
- регресійний аналіз [56].

Мета аналітичних процедур для контролю розрахунків за податками полягає в оцінці рівня, структури, динаміки, стану розрахунків за податками та зборами, оцінка ефективності СВК підприємства з розрахунків за податками.

На всіх етапах контролю при проведенні аналітичних процедур використовують різну інформаційну базу, але основними джерелами інформації для виконання аналітичних процедур щодо розрахунків за податками є фінансова звітність, примітки до фінансових звітів, податкова звітність, дані синтетичного та аналітичного обліку [57].

Визначення податкового навантаження необхідне для визначення впливу податкових платежів на фінансове становище суб'єкта господарювання. Податкове навантаження характеризує вплив податкової системи на господарську діяльність і фінансовий стан підприємства. Але проблема оцінювання рівня податкового навантаження на підприємства є досить складною та до кінця не вивченою. Розрахунок рівня податкового навантаження згідно з методичними рекомендаціями відбувається на основі визначення двох видів податку – податку на прибуток та податку на додану вартість [58].

Податкове навантаження з податку на прибуток ($ПН_{пп}$) визначається за формулою:

$$ПН_{пп} = \text{Податок на прибуток} / \text{Дохід підприємства} * 100\%$$

Податкове навантаження з податку на додану вартість ($ПН_{пдв}$) визначається за формулою:

$$ПН_{пдв} = \text{сума ПДВ до сплати} / \text{Обсяги постачання без ПДВ} * 100\%$$

Рівень податкового навантаження на діяльність підприємства можна визначити як величину податкових виплат у відсотках від обсягу отриманого доходу підприємством. Проаналізувати податкове навантаження ПДВ та податку на прибуток прикладі підприємства ТОВ «ЗПК» можна за допомогою табл. 3.1

Таблиця 3.1

Розрахунок податкового навантаження

Звітний період	Податок на прибуток (тис. грн.)	Дохід підприємства (тис. грн.)	Коеф. податкового навантаження, %	ПДВ (тис. грн.)	Обсяги постачання без ПДВ (тис. грн.)	Коеф. податкового навантаження, %
2014 р.	-	32 279,3	0	5,095	3 140,673	0,16
2015 р.	221,639	41 134,3	0,54	168,712	3 771,726	4,47
2016 р.	321,746	60 155,3	0,53	-46,769	6 277,524	0
2017 р.	7,163	23 023,6	0,031	12,401	381,151	3,25
2018 р.	9,9	4 285,5	0,23	19,075	470,257	4,06

[Розрахунки проведені на основі податкової звітності ТОВ «ЗПК»]

Для розрахунку податкового навантаження з ПДВ було взято за основу показники з декларації за грудень місяць кожного року протягом досліджуваного періоду. Для загального аналізу динаміки впливу податкових платежів на фінансовий стан підприємства досліджено тенденцію коефіцієнтів податкового навантаження протягом 2014-2018 років, розрахунки зображені у табл. 3.2

Таблиця 3.2

Динаміка показників податкового навантаження

Коеф. навантаження з	2018/2014		2018/2015		2018/2016		2018/2017	
	+/-	%	+/-	%	+/-	%	+/-	%
Податку на прибуток	0,23	100%	-0,31	57,4%	-0,3	56,6%	0,2	645,2%
ПДВ	3,9	2437,5%	-0,41	0,09%	4,06	100%	0,81	24,92%

Також на основі даних податкових декларацій з ПДВ за останній місяць звітного року підприємства ТОВ «ЗПК» можна проаналізувати приблизну динаміку сплати підприємством податкових платежів до бюджету з цього податку на рис. 3.2

Рис. 3.2 Сума нарахованого ПДВ у грудні місяці за період 2014-2018 рр. (у тис. грн.) [інформація узагальнена на основі податкової звітності ТОВ «ЗПК»]

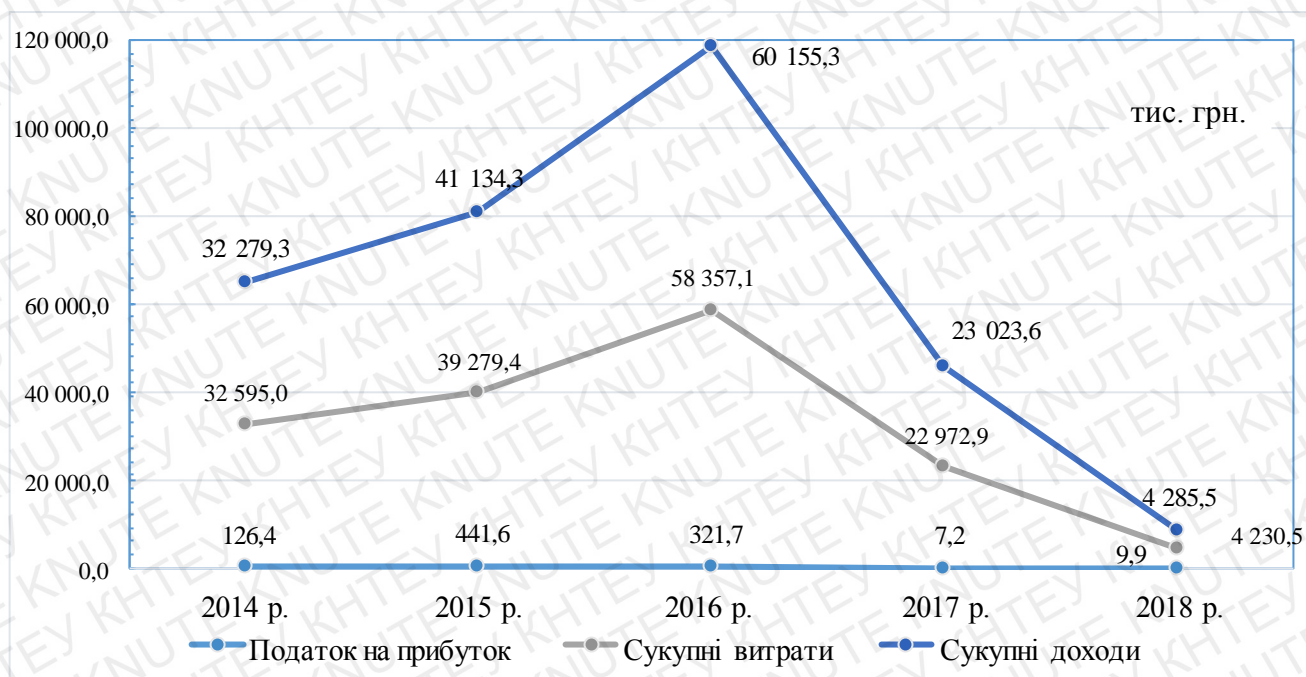
Аналізуючи ці показники на рис. 3.1 видно, у грудні 2016 року сума 46,769 тис. грн. була зазначена у рядку 19 декларації з ПДВ, що свідчить про перевищення податкового кредиту у звітному періоді над нарахованим податковим зобов'язанням. Тобто обсяг придбання перевищив обсяг реалізації у звітному періоді.

Необхідність проведення аналітичних процедур контролю нарахування та сплати податку на прибуток на основі фінансової звітності підприємства обумовлюється тим, що розмір цього податку безпосередньо залежить від результатів фінансово-господарської діяльності підприємства.

Доходи і витрати, які враховуються для визначення об'єкта оподаткування, визначаються на підставі підтверджуючих первинних документів, обов'язковість ведення і зберігання яких передбачено правилами ведення бухгалтерського обліку, та інших документів, встановлених розділом II ПКУ. Доходи і витрати в бухгалтерському обліку визначаються відповідно до П(С)БО [33].

Вплив показників фінансово-господарської діяльності на розрахунок податку на прибуток підприємства зображено на рис. 3.3

Рис. 3.3 Динаміка сукупних доходів і сукупних витрат відповідно до Звіту про фінансові результати ТОВ «ЗПК» протягом 2014-2018 рр. [інформація узагальнена на основі податкової звітності ТОВ «ЗПК»]

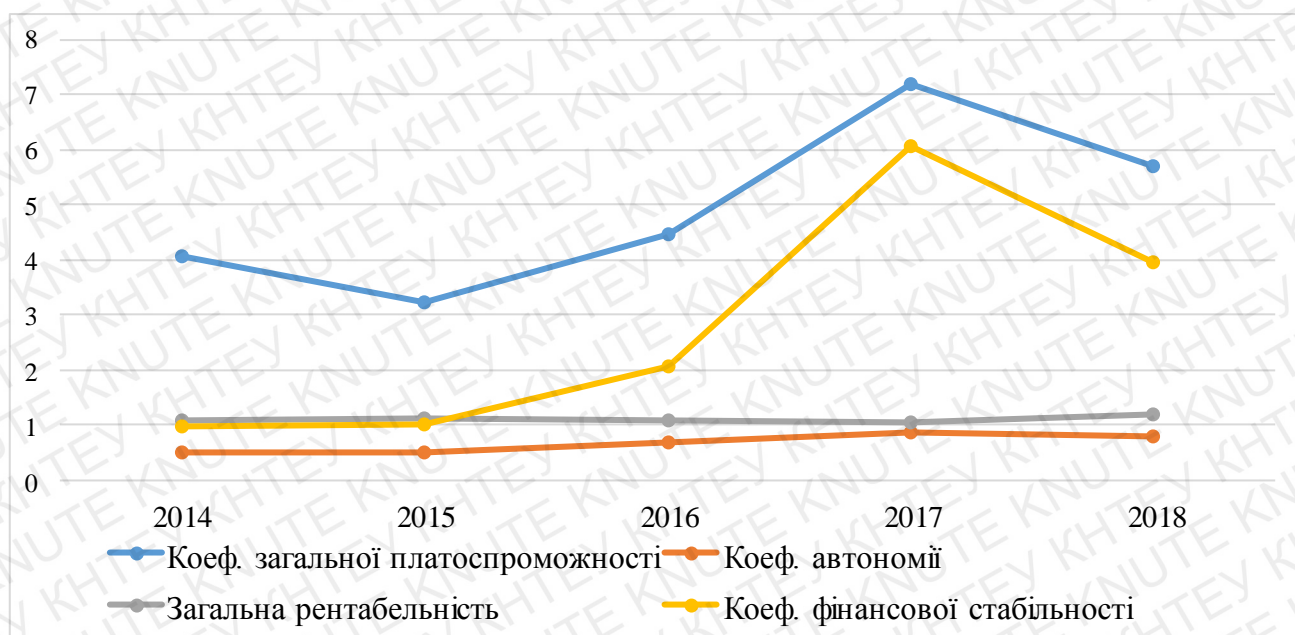
На графічному зображенні зазначена сума податку на прибуток, що розрахована у Звіті про фінансові результати. У податковій декларації сума податку на прибуток, що підлягає сплаті, може відрізнятись. Відмінності у формуванні бухгалтерського та оподаткованого прибутку складаються з податкових різниць. У разі відсутності податкових різниць бухгалтерський прибуток (й відповідна йому сума податку) буде збігатися з базою оподаткування. Тобто при визначенні податкового прибутку (збитку) звітного періоду за даними бухгалтерського обліку фінансовий результат до оподаткування, визначений порівнянням доходів звітного періоду з витратами, що були здійснені для отримання цих доходів, які визнані та оцінені відповідно до П(С)БО, коригують на суму податкових різниць, що відноситься до звітного періоду [33]. Податкові різниці, на які зменшується та/або збільшується фінансовий результат розшифровуються у додатку РІ до декларації з податку на прибуток.

Розрахунок суми податку на прибуток, на яку виникає зобов'язання перед бюджетом, ґрунтується на основі даних бухгалтерського обліку та коригується відповідно до податкових різниць. У той же час бухгалтерський облік повинен мати інформацію про фінансовий стан підприємства та результати його діяльності незалежно від правил та вимог податкового законодавства. Порядок визначення об'єкта оподаткування ґрунтується на принципах нарахування й відповідності доходів і витрат відповідного періоду, до якого для визначення фінансового результату звітного періоду необхідно порівняти доходи звітного періоду з витратами, що були здійснені для отримання цих доходів. Це одне з головних правил при формуванні декларації з податку на прибуток [33].

За допомогою горизонтального аналізу фінансової звітності (балансу) досліджуваного підприємства ТОВ «ЗПК», який відображений у табл. 1 Додатку Д, можна проаналізувати динаміку змін загальної вартості активів підприємства. За 2018 рік, у порівнянні з 2016 роком загальна вартість активів підприємства знизилась на 15,95%, а у порівнянні з 2017 – зросла на 6,71%. Позитивна динаміка свідчить про підвищення потенціалу підприємства генерувати прибуток, адже сума активів, що приймає участь у виробничому, інвестиційному та фінансовому процесі росте. Але показник фондівдачі знизився на 68,01% та 98,15% у 2017 та 2016 роках відповідно. Цей показник виражає ефективність використання засобів праці. Це відбулось за рахунок зменшення балансової вартості основних засобів внаслідок амортизації та зменшення чистого доходу від реалізації за 2018 рік.

В умовах ринкової нестабільності, невизначеності і фінансових ризиків аналіз фінансової стійкості підприємства стає одним із актуальних і пріоритетних напрямків аналітичної роботи. Дослідження динаміки показників фінансово-господарської діяльності дасть змогу зробити висновок щодо загального фінансового стану підприємства та його положенні на ринку. Тенденція коефіцієнтів фінансової стійкості, загальної платоспроможності, автономії та

рентабельності підприємства ТОВ «ЗПК» зображена на рис. 3.4

Рис.3.4 *Динаміка показників платоспроможності та фінансової стійкості ТОВ «ЗПК» [інформація узагальнена на основі фінансової звітності ТОВ «ЗПК»]*

Після проведення горизонтального аналізу фінансової звітності ТОВ «ЗПК» у табл. 1 Додатку Д та табл. 1 Додатку Е можна зробити загальний висновок про негативну тенденцію показників господарської діяльності підприємства у 2018 році. Особливо помітно спостерігається спад обсягів виробництва, що у свою чергу призводить до зниження рівня прибутку підприємства та відповідно зменшення податкових платежів до бюджету. Хоча показники коефіцієнтів платоспроможності, рентабельності та фінансової стійкості, що розраховані та зазначені у табл. 1 Додатку Ж не виходять за рамки нормативних значень показників, для забезпечення безперервності діяльності підприємству необхідно

вжити заходи щодо збільшення об'єму виробництва, реалізації продукції, оновлення основних засобів та залучення коштів зовнішніх інвесторів.

3.3 Організаційно-інформаційна модель контролю розрахунків за податками та зборами

Складність контролю розрахунків з бюджетом полягає в тому, що це не активи, не капітал, а зобов'язання, тобто похідні від рівня ефективності використання активів і капіталу. Зазначений процес постійно знаходиться в динаміці, крім того, на нього впливає багато чинників. Одним із методів формалізації контролю розрахунків з бюджетом є розробка організаційно-інформаційної моделі, що передбачає вибір об'єктів, суб'єктів контролю, обґрунтування методологічного апарату, окреслення системи показників, визначення джерел інформації, максимізацію їх повноти та достовірності.

Під суб'єктами контролю слід розуміти систему державного фінансового контролю в особі контролюючого органу та систему внутрішнього контролю на підприємстві, які у межах своєї компетенції, визначеної законодавством, здійснюють контроль за своєчасністю, достовірністю, повнотою нарахування податків і зборів (обов'язкових платежів), та погашенням податкових зобов'язань чи податкового боргу.

Об'єктом податкового контролю є платник податків, фізична або юридична особа, а також група осіб без статусу юридичної особи, на яку законом покладено обов'язок сплачувати податки, збори, інші обов'язкові платежі до бюджетів та державних цільових фондів.

Предмет контролю розрахунків за податками та зборами визначено як доходи або їх частину, вартість товарів, майно платників податків та окремі види їх діяльності, додана вартість, інші об'єкти, встановлені законодавством, тобто те, з чого нараховується податок, з якого пізніше встановлюється податкова ставка [59].

Контроль розрахунків за податками й платежами здійснюється за видами таких податків і платежів, і порядок її здійснення передбачає наступні завдання дослідження:

- достовірність та своєчасність реєстрації підприємства як платника за належними видами податків, зборів, обов'язкових платежів, враховуючи особливості його практики підприємницької діяльності;
- дотримання вимог ведення поточних записів у первинному, аналітичному та синтетичному обліку операцій за розрахунками з бюджетом і цільовими фондами;
- правильність обчислення бази (об'єкта) оподаткування за видами податків і зборів;
- обґрунтованість застосовуваних ставок податків, зборів, обов'язкових платежів;
- правомірність використання пільг за податками, зборами, обов'язковими платежами підприємства;
- достовірність арифметичних розрахунків сум податкових зобов'язань за податками, зборами, обов'язковими платежами;
- своєчасність і повнота перерахування податкових зобов'язань за податками, зборами, обов'язковими платежами;
- правильність складання і дотримання термінів подання звітних форм податковим органам;
- достовірність відображення залишків заборгованості в розрахунках з бюджетом та цільовими фондами за показниками фінансової звітності [60].

Інформаційне забезпечення контролю розрахунків за податками та зборами складають:

- зовнішня інформація (нормативно-правове регулювання контролю оподаткування: ПКУ; інші закони з питань оподаткування і господарської діяльності; Укази Президента України, постанови; декрети Кабінету Міністрів України, які регулюють податкові норми в Україні; П(С)БО;

Накази ДПС; Міністерства фінансів України; Державної казначейської служби України; податкові роз'яснення, інструкції, методичні рекомендації з організації й методики ведення обліку і звітності в оподаткуванні.

- Внутрішня інформація (фактографічна (поточна та звітна) інформація бухгалтерського обліку; податкова звітність з відповідними додатками; інформація з особистого кабінету платника податків; витяг з Єдиного реєстру податкових накладних (далі – ЄРПН); акти ревізій та перевірок; доповідні та пояснювальні записки; дані внутрішнього та зовнішнього аудиту, що проводився на підприємстві; протоколи зборів акціонерів [59].

Методичні прийоми обробки інформації для забезпечення контролю розрахунків за податками та зборами складають достатньо широкий спектр загальнонаукових методів контролю та специфічні прийоми: суцільні, вибіркові, фактичні, документальні, тематичні, комплексні перевірки тощо.

Для забезпечення необхідного рівня контролю розробляються рекомендації, методичні вказівки, в яких зазначається предмет перевірки, які документи використовувати, на які нормативні положення спиратися тощо. Також необхідно індивідуально обирати раціональні прийоми, способи проведення перевірки з конкретних питань, передбачених у програмі перевірки з урахуванням специфіки контрольованого суб'єкта, завдань і мети. У кожному конкретному випадку методичні прийоми контролю залежать не тільки від об'єкта, предмета і мети контролю, а й від стану інформаційної бази, від способу її отримання [61].

3.4 Методика контролю розрахунків за податками та напрямки її удосконалення

Під методикою контролю слід розуміти сукупність методів та прийомів контролю, що використовуються в конкретних випадках з урахуванням специфіки елементів фінансового контролю. Кожна з таких методик передбачає собою виконання в період проведення перевірки, ревізії певних обов'язкових

«процедур». Основними такими «процедурами» методики податкового контролю є: обґрунтований відбір суб'єктів і об'єктів контролю; аналіз нормативних документів, що регламентують порядок нарахування податків, витрачання бюджетних коштів; відбір необхідних для перевірки первинних документів; визначення раціональних прийомів перевірки [62].

Документальні прийоми та методи податкового контролю включають наступні способи дослідження інформації для перевірки:

- формальна перевірка документів та арифметична перевірка сум;
- нормативно-правова оцінка господарських операцій, відображених у документах;
- логічний контроль об'єктивної можливості виконання документально оформлених операцій;
- вибіркові та суцільні спостереження;
- зустрічна звірка документів і записів в облікових регістрах шляхом їх зіставлення з взаємопов'язаними даними підприємств та організацій, з якими платник податків, що перевіряється, має господарські зв'язки;
- оцінка законності й обґрунтованості задокументованих операцій за даними кореспонденції рахунків бухгалтерського обліку та відображення цих операцій у податковому обліку [63].

Перевірка інформації у податковій звітності підприємства з податків умовно поділяється на три етапи:

- I. організаційно-підготовчий – аналіз інформації про платника, що складається на основі установчих документів, податкової декларації, результатів попередніх перевірок;
- II. (методичний) перевірочний – проведення перевірок (камеральних/документальних) на підставі виявлених фактів;
- III. підсумковий – оформлення і узагальнення результатів перевірок, формування висновків [64].

На всіх етапах перевірки передбачається контроль за відповідністю об'єктів контролю встановленим нормам та показникам. Класифікація податкових перевірок, підстави проведення, предмет перевірки, що регламентуються ПКУ, розглянуті у табл. 1 Додатку Г. Результати перевірки оформлюються згідно з вимогами ст. 86 ПКУ.

Перевірка достовірності нарахування та сплати податків може здійснюватися як за даними бухгалтерського, податкового обліку та первинних документів суб'єкта господарювання, так і за використанням непрямих методів контролю. Такі методи були запозичені з міжнародної практики, один з яких полягає у співвідношенні задекларованих доходів з реальними витратами підприємства. Тобто розходження між офіційними сумами доходів і витрат стає підставою для проведення фінансового розслідування щодо заниження податкових платежів або ухилення від їх сплати. Непрямі методи можливо застосувати у випадках виявлення порушень при веденні бухгалтерського обліку, втрати бухгалтерських документів або їх не подання за вимогою, не звітування та збитковість підприємства.

При непрямих методах контролю об'єктами перевірки є внутрішні документи суб'єкта господарювання, декларації та інформація, отримана з інших джерел. Тобто можуть бути використані дані від фіскальних органів, органів внутрішніх справ, також результати попередніх перевірок та зустрічних звірок, обстежень наявних приміщень. За допомогою таких методів встановлюється сума податкових зобов'язань підприємства з урахуванням всіх витрат та реальних доходів [65].

Наразі в Україні оподаткування прибутку відбувається за допомогою прямого методу, який є найпоширенішим в європейських країнах. Але існує ряд недоліків, основний з яких – це збільшення збитків підприємств, пов'язаних з курсовими різницями. Великі організації використовують різні схеми податкових махінацій задля мінімізації податкових зобов'язань або уникнення оподаткування.

До типових порушень платників податків, що були виявлені органом контролю під час перевірки належать:

- неправильний розрахунок бази оподаткування;
- неправильне заповнення декларації;
- порушення строків сплати податкових платежів;
- неправомірне застосування податкових пільг;
- неналежне документування операцій, які підлягають оподаткуванню;
- відображення нереальних операцій з придбання товарів/послуг;
- відсутність первинних документів, реєстрів обліку, фінансової звітності, інших документів, пов'язаних з обчисленнями сплатою податків і зборів;
- віднесення до складу сукупних витрат суми коштів, витрачених на придбання продукції, товарів, робіт, послуг, що не використовуються при здійсненні підприємницької діяльності;
- підприємство не нараховує зобов'язання з ПДФО на додаткове благо, що було надане фізичним особам;
- не оподаткування суми надміру витрачених коштів, отриманих платником податку під звіт та не повернутих у встановлені строки, та які не підтверджені платіжними документами в оригіналі.

Розвиток сучасних автоматизованих інформаційних систем дозволяє розробляти нові концепції організації проведення контролю розрахунків за податками за допомогою електронної обчислювальної техніки. Завдяки автоматизації аналітичних процедур контролю можна досягти більшої оперативності та обсягів.

У рамках інтегрованої автоматизованої інформаційної системи ДПС впроваджено систему «Податковий блок». Система призначена для виконання завдань, покладених на органи ДПС чинним законодавством. Інформаційна система «Податковий блок» має своїми складовими чотири сегменти операційної діяльності фіскальної служби: реєстрація платників податків; обробка податкової звітності та платежів; облік платежів; податковий аудит.

Підсистеми шляхом використання сучасних інформаційних технологій (зокрема WEB - технологій) сприяють підвищенню оперативності та ефективності

адміністрування податків. Підсистеми надають нові можливості для податкового контролю, боротьби з мінімізацією податкових зобов'язань та забезпечення наповнення дохідної частини бюджету.

Програми, які дозволяють бухгалтеру та внутрішньому контролеру автоматизувати роботу над бухгалтерськими проводками, це – IDEA (Interactive Data Extraction and Analysis) та ACL (Audit Command Language). Для реалізації аналітичних процедур велике значення мають програмні продукти, які дозволяють без особливих зусиль провести підсумковий та прогнозний аналіз. Найбільш придатними для цієї цілі є програми: Audit Expert, БЭСТ-Ф, ЭДИП, SuperCalc, VisiCalc, Lotus 1-2-3, Quattro Pro, ИНЕК-Аналитик та інші [66]. Набір процедур розрахунково-аналітичних методичних прийомів фінансово-господарського контролю, які охоплюють усю різноманітність функціональних обчислень, вони допомагають контролеру перевірити податкову, фінансову та інші звітності.

Інструменти та механізми які здатні зменшити масштаби втрат бюджету через використання схем ухилення від сплати податків вже існують або перебувають на етапі розробки. Перш за все, це заходи, спрямовані на боротьбу з агресивним податковим плануванням: податок на виведений капітал, заходи із протидії розмиванню податкової бази та переміщенню прибутків за кордон (BEPS), інституційні реформи ДПС та митної служби, а також створення Служби фінансових розслідувань замість податкової міліції. У цілому ж напрями вдосконалення системи податкового контролю полягають у:

- усунення суперечливості, нестабільності законодавства, регулює оподаткування;
- підвищення кваліфікації працівників контролюючих органів, шляхом проведення періодичного навчання, конференцій, тренінгів, курсів підвищення економічної та юридичної підготовки;
- збільшення кількості кадрового забезпечення задля усунення наднормового навантаження, що відобразиться на підвищенні ефективності роботи;

- підвищення захищеності працівників контролюючих органів на законодавчому рівні;
- забезпечення розширеного інформаційного забезпечення, розширення повноважень контролюючих органів для проведення невіїзних перевірок.

Висновки до розділу 3

Визначення впливу податкових платежів на фінансово-господарську діяльність підприємства визначається шляхом розрахунку коефіцієнта податкового навантаження. Цей показник відображає скільки у відсотках підприємство сплачує податків на кожну гривню отриманого доходу.

Таким чином, проведення аналітичних процедур у податковому контролі дає змогу оцінити стан розрахунків за податками та зборами підприємства, що полягає у визначенні рівня податкового навантаження, структури у розрізі за кожним видом податків, динаміки у часовому проміжку та чи обліковується на індивідуальному рахунку платника податків борг чи переплата за податковими платежами.

Постає проблемне питання використання платниками податків схеми ухилення від оподаткування, такі як: невідображення або хибне відображення підприємством результатів фінансово-господарської діяльності у податковому обліку; мінімізація доходів підприємства через штучне завищення валових витрат або зменшення податкових зобов'язань та ін.

Ефективне використання методики податкового контролю дасть змогу покращити стан розрахунків за податками, оптимізувати податкове навантаження, стимулюватиме розширення виробничих потужностей та науково-технічний розвиток, підвищення конкурентоспроможності вітчизняних підприємств. Надмірне податкове навантаження призводить до значної «тінізації економіки», ухилення від сплати податків, «податкового шахрайства», стримування розвитку економіки, а також погіршення інвестиційного клімату країни.

Світові методики контролю за оподаткуванням прибутків підприємств засвідчують необхідність узгодження норм податкового, цивільного та

господарського права, створення ризикоорієнтованої системи регулювання діяльності платників податків, посилення повноважень органів контролю, підвищення стандартів контрольних заходів, застосування непрямих методів контролю за сплатою податку.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

Ефективність та прибутковість діяльності підприємств є важливим фактором для забезпечення економічного добробуту держави. Значення податків полягає в тому, що вони виступають інструментом державної економічної політики, здійснюючи перерозподіл національного багатства в територіальному, галузевому та соціальному аспектах. Такий перерозподіл допомагає згладжувати соціальну дискримінацію окремих верств населення, та створює додаткові стимули для інвестиційної та ділової активності. Але така роль податків ефективно реалізується лише за умови такого рівня податкового навантаження на підприємства, який не обтяжує їхньої діяльності.

При вивченні особливостей податкової системи і механізмів оподаткування було розглянуто податкову термінологію і поняття, які розкривають суть оподаткування. Це дало можливість зрозуміти природу податків і визначити основні елементи, які зумовлюють внутрішній зміст даного поняття.

В Україні система оподаткування характеризується частими змінами у законодавчих та нормативних актах та неоднозначністю трактування положень цих документів. Оскільки у підприємств виникає потреба у контролі за правильним нарахуванням та своєчасністю сплати податків і зборів, задля уникнення незапланованих витрат у вигляді штрафів, суб'єкт господарювання повинен сформувавати систему внутрішнього контролю за податками та зборами.

У першому розділі кваліфікаційної роботи було вивчено економічну сутність податку та теоретичні основи обліку розрахунків за податками і зборами. Також було розглянуто ряд їх функцій та визначено, що головною функцією податків, що визначає їх як складову економічних відносин, є фіскальна, яка

полягає у мобілізації коштів у розпорядження держави та формуванні централізованих фінансових ресурсів для забезпечення виконання її функцій. Наведена у роботі класифікація податків дала можливість детальніше проаналізувати їх сутність та функції, визначити їх роль та характер впливу в податковій політиці держави, на соціально-економічний розвиток суспільства.

Проаналізовано деякі наукові дослідження вчених з питань оподаткування підприємств та визначено що, через динамічність податкової системи, залишаються ще не вирішені питання що потребують поглибленого дослідження. Розглянуто стан та ряд проблемних питань державного контролю розрахунків за податками та зборами. Серед них: недосконалість податкового законодавства, нерівномірне податкове навантаження зумовлює виникнення схем ухилення від оподаткування, що призводить до втрат бюджету.

У другому розділі роботи досліджено нормативно-правове регулювання податків та з'ясовано, що ПКУ виступає головним законодавчим актом, який регулює відносини оподаткування, податкову систему в цілому, її основи, елементи правового механізму податку. Наведено перелік внутрішньодержавних нормативних документів України, які регламентують питання оподаткування в країні. Також було розглянуто одне з проблемних питань, що виникають через неоднозначне тлумачення норм ПКУ. Що обумовлює потребу в удосконаленні та внесенні доповнень до податкового законодавства.

Недоліками податкової системи України є: нестабільність правового поля, викликана частими змінами податкового законодавства; велика кількість податків; значні витрати на адміністрування в податковій сфері; недостатній рівень податкової культури населення. За результатами оцінки діючої системи внутрішнього контролю за податками та зборами на підприємстві ТОВ «ЗПК», проведеного в другому розділі кваліфікаційної роботи, можна зробити висновок, що така система потребує удосконалення.

Облік на підприємстві ТОВ «ЗПК» за податками і зборами здійснюється відповідно до вимог чинного законодавства та організований за допомогою автоматизованої форми обліку із застосуванням програмного забезпечення «1С:

Підприємство 8.3». Документообіг розрахунків за податками і зборами оформлюють за допомогою програми «М.Е.DOC». Досліджуване підприємство відноситься до малих підприємств згідно чинного законодавства, та подає відповідний фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва. ТОВ «ЗПК» є платником податку на прибуток підприємств, податку на додану вартість, єдиного соціального внеску та податковим агентом з податку на доходи фізичних осіб та воєнного збору.

На підприємстві ведеться бухгалтерська і податкова звітність, що подається до податкової інспекції та інших органів у відповідні строки і за певною формою згідно з чинним законодавством. Дані аналізу податкової звітності свідчать, що підприємство справляється з податковим навантаженням та майже кожного звітного періоду перераховує суму податкових платежів до бюджету. За результатами проведеного аналізу слід зазначити, що в структурі платежів до бюджету домінуюче положення займає податок з на прибуток, податок на додану вартість, зобов'язання за якими своєчасно погашаються.

Аналіз фінансово-господарської діяльності підприємства за 2018 рік показав, що фінансовий стан ТОВ «ЗПК» є нестабільним та нестійким. Це пов'язано з негативною тенденцією динаміки коефіцієнту фінансової стабільності, що свідчить про збільшення фінансових ризиків, та коефіцієнту забезпечення власними коштами, при якій, тим не менш, зберігається можливість відновлення рівноваги за рахунок збільшення чистого доходу від реалізації, підвищення ефективності діяльності та залучення додаткових джерел фінансування. Підприємство здійснює прибуткову діяльність, але фінансовий стан підприємства вказує на необхідність залучення додаткових джерел фінансування та ефективних управлінських рішень.

Система внутрішнього контролю розрахунків за податками і зборами на підприємстві ТОВ «ЗПК» складається з трьох етапів: попередній контроль, поточний контроль та наступний контроль правильності розрахунків за податками і зборами. Розглянуто механізм проведення контролю нарахування та сплати податків і зборів на підприємстві. Було запропоновано ТОВ «ЗПК» провести дії

щодо удосконалення системи внутрішнього контролю розрахунків за податками і зборами. А саме в ході проведеного нами дослідження було виявлено, що в Наказі про облікову політику ТОВ «ЗПК» недостатньо деталізоване питання контролю розрахунків з бюджетом, тому пропонуємо підприємству схему методів та прийомів внутрішнього контролю податкових платежів ввести як доповнення до Наказу про облікову політику в частині обліку розрахунків за податками і зборами. У системі внутрішнього контролю важливе значення повинно відводитись трьом складовим: податковій політиці, податковому плануванню та оптимізації оподаткування. Перед початком здійснення внутрішнього контролю розрахунків за податками і зборами пропонуємо здійснити його планування, яке слід відображати у Плані-графіку внутрішнього контролю розрахунків за податками і зборами. А також рекомендуємо розробляти Програму внутрішнього контролю розрахунків за податками і зборами, яка дає можливість деталізувати план контролю в частині застосовуваних прийомів й способів контролю.

У третьому розділі кваліфікаційної роботи було розглянуто організацію та методику контролю за податками та зборами. До складових організаційно-інформаційної моделі контролю оподаткування відносяться суб'єкти, об'єкти і предмет контрольної діяльності. Суб'єкти й об'єкта контролю об'єднані інформаційними зв'язками, які виражаються в методах, формах і засобах його здійснення. Податковий контроль включає сукупність організаційних заходів суб'єкта по визначенню об'єктів і предметів контролю, часу його проведення, форм і способів здійснення. Організаційний напрямок є основою виділення специфічних видів та форм податкового контролю. Організацію та порядок проведення податкових перевірок регламентує ст. 86 ПКУ.

Модернізація механізму податкового адміністрування включає нові технології контрольного впливу на основі різноманітних функціональних зв'язків і залежностей, що виникають в практиці оподаткування. Виявляти і аналізувати відхилення в процедурах оподаткування, що об'єднує в собі методи і форми податкового контролю на основі новітніх інформаційних технологій, методів

обробки інформації, дозволяє оптимізувати податкові процедури, організувати ефективну взаємодію контролюючих, правоохоронних і виконавчих органів.

Головним недоліком системи державного податкового контролю є вибір досягнення результатів інтенсивним способом замість ефективного, тобто при одночасно стабільній кількості платників приріст суми податкових платежів відбувся завдяки підвищенню інтенсивності праці контролюючих органів в ході проведення податкового аудиту.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Податковий кодекс України: Постанова Верховної Ради України від 02.12.2010 р. № 2755-VI із змінами та допов. Редакція від 20.10.2019. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
2. Крупей Н.С. Економічна сутність податків та їх функції / Н.С. Крупей // Наукові записки. Серія “Економіка”. – 2012. – Вип. 19. – С. 36-40.
3. Слатвінська М. О. Податкова система : навч. посіб. для студ. ВНЗ [Електронний ресурс] / М. О. Слатвінська , О. Ю. Дубовик. – Одеса : ОНЕУ, 2013 – 202 с. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <spase.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/1701/1/Податкова%20система.pdf>
4. Стадник С. Види та платники податків та зборів в Україні [Електронний ресурс] // Ютека. – 25.01.2019. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://uteka.ua/ua/publication/agro-4-shkola-bughaltera-selkokhozyastvenoy-otrasli-69-vidy-i-platelshhiki-nalogov-i-sborov-v-ukraine>
5. Гречко А. В. Податкова система : навч. посібник для студ. екон. спец./ А. В. Гречко; [заг. ред. П. В. Круш]. – К. : КПІ ім. І. Сікорського, 2018. – 171 с.
6. Давискіба К. В. Податкова культура і проблеми її формування в сучасних умовах. [Електронний ресурс] / К. В. Давискіба, В. В. Карпова, О. В. Ревенко // Гроші, фінанси і кредит. – 2018. – Вип. 19. – С. 457-462. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.market-infr.od.ua/journals/2018/19_2018_ukr/76.pdf
7. Андрущенко В. Л. Економічні та позаекономічні аспекти оподаткування/ В. Л. Андрущенко, Ю. І. Ляшенко // Фінанси Україна. – 2005. №1. – С. 36-43.

8. Податкова система: нав. посібник / за заг. ред. В. Л. Андрущенко. – К.: Центр учбової літератури, 2015. – 416 с.
9. Барулин С. В. Налоговый менеджмент : учеб. пос. / С. В. Барулин, Е. А. Ермакова, В. В. Степаненко – К. : Вища шк., 2007. – 272 с.
- 10.Іванов Ю. Б. Податкова система: підручник / Ю. Б. Іванов, А. І. Крисоватий, О. М. Десятнюк. – К.: Атіка, 2006. – 920 с.
- 11.Юрій С. І. Сучасні тенденції розвитку європейського оподаткування та новітня парадигма податкової політики в Україні: монографія / С. І. Юрій, А. І. Крисоватий, А. І. Кошук. - Т. : ТНЕУ, 2010. - 292 с.
- 12.Єфименко Т. І. Актуальні питання сучасних стратегій реформування податкових систем / Т. І. Єфименко // Фінанси України. – 2013. – № 3. – 726 с.
- 13.Динаміка податкового навантаження в Україні в контексті реалізації податкової реформи / За ред. Т. І. Єфименко, А. М. Соколовської. – К. : ДННУ «Академія фінансового управління», 2013. – 494 с.
- 14.Олейнікова Л. Г. Формування конкурентоспроможної системи оподаткування в Україні / Л. Г. Олейнікова. – К. : ДННУ «Академія фінансового управління», 2015. – 396 с.
15. Корягін М. Облік, аналіз і контроль розрахунків за податками і платежами в системі управління підприємством / М. Корягін, М. Брич. // Економічний аналіз. – 2010 – №6. – С. 251-253
- 16.Меліхова Т.О. Методика загального аналізу розрахунків з бюджетом та позабюджетними фондами / Т.О. Меліхова. // Держава та регіони. – 2009 - №7. – С. 126-139.
- 17.Ткаченко В.В. Аналіз впливу податку на додану вартість на економічні результати діяльності підприємства / В.В. Ткаченко. // Інноваційна економіка. – 2011. - №5. – С.124-132.
- 18.Назарова К. О. Податковий аудит: еволюція, тренди, концептуальні вектори розвитку / К. О. Назарова, В. Д. Гоцуляк. // Бізнес Інформ. – 2018. – №8. – С. 118-123.

- 19.Вахновська Н. А. Реформування податкової системи України в контексті вдосконалення податкового законодавства / Н. А. Вахновська // Актуальні проблеми розвитку економіки регіону. – 2011. – Вип. 7 (2). – С. 306–309.
- 20.Штань М. В. Податкові інструменти регулювання економіки України в умовах глобалізації [Електронний ресурс] / М. В. Штань // Міжнародні відносини. Серія «Економічні науки». – 2014. – № 4. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.dgma.donetsk.ua/docs/nauka/vcheni_rady/12.105.03/30dis.pdf
- 21.Голубка С. М. Сутність базових понять теорії оподаткування в українській фінансово-економічній науці [Електронний ресурс] / С. М. Голубка, А. А. Чинник // Economics Bulletin. – 2016. – № 4. – С. 72-80. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://ev.nmu.org.ua/docs/2016/4/EV20164_072-080.pdf
- 22.Ревенко О. В. Податкова система як засіб реалізації податкової політики держави в сучасних умовах / О. В. Ревенко // Вісник Національного університету цивільного захисту України. Серія :Державне управління. – 2014. – Вип. 2. – С. 71–80.
23. Артюх О. В. Державно-приватне партнерство у сфері оподаткування: критичний огляд сучасних підходів / О. Артюх, О. Белінська // Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Економіка». – 2017. – № 6 (34). – С. 83-88.
24. Артюх О. В. Фінансовий контроль податку на додану вартість: питання оптимізації / О. В. Артюх, Н. Д. Топольницька // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Міжнародні економічні відносини та світове господарство». – 2016. – № 8 (1). – С. 8-11.
25. Магопець О. А. Визначення сутності поняття «оподаткування» в контексті його сприйняття як соціального процесу [Електронний ресурс] / О. А. Магопець // Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Серія «Економічні науки». – 2018. – Вип. 33. – С. 111-119. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://economics.kntu.kr.ua/pdf/33/15.pdf>

26. Філіппова С.В. Вибір системи оподаткування та організація податкового обліку суб'єктами малого підприємництва – юридичними особами на засадах альтернативності: монографія / С.В. Філіппова, М.О. Ананська // Ноулідж. Донецьке відділення. – 2013. – 120 с.
27. Сало Л. К. Особливості формування та реалізації державної та регіональної податкової політики України в сучасних умовах [Електронний ресурс] / Л. К. Сало // Економіка та держава. – 2013. – № 5. – С. 80-83. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.economy.in.ua/pdf/5_2013/23.pdf
28. Топ найбільших платників податків за 2018 рік // Вісник. Офіційне видання державної фіскальної служби України. – 2019. – № 4 (1004). – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.visnuk.com.ua/uk/publication/100010808-top-naubilshikh-platnikov-podatkov-za-2018-rik>
29. Звіт Державної фіскальної служби України за 2018 рік від 26.03.2019 р. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://sfs.gov.ua/data/files/240396.pdf>
30. Гормон зростання // Вісник. Офіційне видання державної фіскальної служби України. – 2018. – № 1-2 (8). – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.visnuk.com.ua/uk/publication/100008437-gormon-zrostannya>
31. Дубровський В. Рейтинг схем ухилення від податків: на чому український бюджет «втрачає» найбільше [Електронний ресурс] / В. Дубровський // Vox Ukraine. – 2018. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://voxukraine.org/uk/rejting-shem-uhilennya-vid-podatkov-ina-chomu-ukrayinskij-byudzheth-vtrachaye-najbilshe/>
32. Податкова система : навч. посібник / [Баранова В.Г., Дубовик О.Ю., Хомутенко В.П. та ін.]; за ред. В.Г. Баранової. – Одеса: ВМВ, 2014. – 344 с.
33. Облік і звітність підприємств у системі оподаткування : навч. посібник [Електронний ресурс] / За заг. ред. М. І. Бондаря і Н. М. Лисенко – Київ: ДННУ «Академія фінансового управління», 2012. – 584 с.
34. Короткова О. В. Особливості формування податкової політики підприємства в сучасних економічних умовах [Електронний ресурс] / О. В. Короткова //

- Ефективна економіка. – 2013. – № 1. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=1743>
35. Ясько І. В. Теоретико-правові засади податкового адміністрування в Україні : дис. канд. екон. наук : 06.05.2019 [Електронний ресурс] / Ясько І. В. – Київ, 2018. – 195 с. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://lp.edu.ua/sites/default/files/dissertation/2019/12163/dysertaciyna_robota_na_zdobuttya_naukovogo_stupenya_kandydata_nauk_yaska_igorya_vitaliyovycha-1.pdf
36. Кантерман О. Штрафи за несвоєчасну реєстрацію ПН і РК [Електронний ресурс] / О. Кантерман // Ютека. – 2019. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://uteka.ua/ua/publication/commerce-12-hozyajstvennyye-operacii-9-shtrafy-za-nesvoevremennuyu-registraciyu-nn-i-rk>
37. Голячук Н. В. Формування облікової інформації та її якісні характеристики [Електронний ресурс] / Н. В. Голячук // Соціальна економіка. – 2016. – Вип. 1. – С. 104-110. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://periodicals.karazin.ua/socoeconom/article/view/7228/6722>
38. Будько О. Формування цілісної обліково-аналітичної системи суб'єктів оподаткування / О. Будько // Економічний аналіз. – 2013. – Вип. 12 ч. 4. – С. 192-196.
39. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 17 "Податок на прибуток": наказ Міністерства Фінансів України № 353 від 28.12.2000 – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/z0047-01>
40. Волошенюк І. Є. Удосконалення бухгалтерського обліку розрахунків з податку на прибуток [Електронний ресурс] / І. Є. Волошенюк // Ефективна економіка. – 2017. – №7. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5701>
41. Податок на додану вартість // Вісник. Офіційне видання державної фіскальної служби України. – 2019. – № 21 (1021). – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.visnuk.com.ua/uk/news/100012803-podatok-na-dodanu-vartist-2020?preview=1559572874>

- 42.Максімова В. Ф. Облік у системі оподаткування : навч. пос. / В. Ф. Максимова, О. В. Артюх. – Одеса : ОНЕУ, ротاپронт, 2013. – 267 с.
- 43.Крупей Н. С. Деякі аспекти формування облікової політики для цілей оподаткування [Електронний ресурс] / Н. С. Крупей // Економічні науки. Сер. : Економіка та менеджмент. – 2012. – Вип. 9(2). – С. 231-240. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/есnem_2012_9\(2\)__35](http://nbuv.gov.ua/UJRN/есnem_2012_9(2)__35).
- 44.Муравський В. В. Удосконалення обліку податків і зборів через налагодження ефективних комунікацій з фіскальною службою / В. В. Муравський // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. – 2015. – Вип. 3 (33). – С. 183-194.
- 45.Очеретько Л. М. особливості організації внутрішнього контролю розрахунків з ПДВ [Електронний ресурс] / Л. М. Очеретько, В. О. Сітало // Економіка та держава. – 2018. – № 9. – С. 66-70. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.economy.in.ua/pdf/9_2018/13.pdf
- 46.Кучер С. В. Організація системи внутрішнього контролю розрахунків за податком на прибуток [Електронний ресурс] / С. В. Кучер // Вісник Хмельницького національного університету. – 2012. – № 2, Т.1. – С. 86- 89. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: journals.khnu.km.ua/vestnik/pdf/ekon/2012_2_1/086-089.pdf
- 47.Сафонова М.Ф. Теория и методология внутреннего и внешнего аудита: моногр. / М. Ф. Сафонова, Н. Г. Данилейко, К. Н. Деревянко. – М.: Издательский дом «Научная библиотека». – 2015. – 172 с.
- 48.Безверхий К. Модель внутрішньогосподарського контролю розрахунків за податками та зборами [Електронний ресурс] / К. Безверхий // Бухгалтерський облік і аудит. – 2016. – № 2. – С. 30-36. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/1301/1/%D0%91%D0%B5%D0%B7%D0%B2%D0%B5%D1%80%D1%85%D0%B8%D0%B9.pdf>

49. ВВП: які галузі годують економіку України // EtCetera. – 2019. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://uk.etcetera.media/vvp-yaki-galuzi-goduyut-ekonomiku-ukrayini.html>
50. На кого рівнятися // Вісник. Офіційне видання державної фіскальної служби України. – 2017. – № 3-4 (6). – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.visnuk.com.ua/uk/publication/100005807-na-kogo-rivnyatisya>
51. Лещенко Ю. О. Український ринок борошна – що відбувається сьогодні? Стан та тенденції розвитку борошномельної галузі [Електронний ресурс] / Ю. О. Лещенко // Ефективна економіка. – 2013. – № 11. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=2465>
52. Мороз Ю. Облік витрат і формування доходів у хлібопекарському виробництві / Ю. Мороз // Ютека. – 2018. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://uteka.ua/ua/publication/agro-4-shkola-bughaltera-selkokhozyastvenoy-otrasli-69-uchet-raschodov-i-formirovanie-dochodov-v-xlebopekarnom-proizvodstve>
53. Відшкодування ПДВ // Вісник. Офіційне видання державної фіскальної служби України. – 2013. – № 1. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.visnuk.com.ua/ua/pubs/id/4648>
54. Кравчук О. Оподаткування в Україні. Приховані ресурси / О. Кравчук, О. Одосій // Commons. – 2015. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://commons.com.ua/uk/opodatkuvannya-v-ukrayini-prihovani-resursi/>
55. Зерно, борошно, крупи: тренди та можливості // Agravery. – 2018. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://agravery.com/uk/posts/show/zerno-borosno-krupi-trendi-ta-mozlivosti>
56. Лобачева І. Ф. Аналітичні процедури в аудиті фінансових результатів підприємства [Електронний ресурс] / І. Ф. Лобачева, М. Л. Маньківська – Вінниця, Вінницький торговельно-економічний університет КНТЕУ. – 2014. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/4_SND_2014/Economics/7_154633.doc.htm
57. Ромашко О. М. Аналітичні процедури при проведенні контролю поточної дебіторської заборгованості / О. М. Ромашко, О. Ю. Закревська // Міжнародна

- науково-практична Інтернет-конференція «Облік, оподаткування і контроль: теорія та методологія». – 2017. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dspace.tneu.edu.ua/bitstream/316497/22413/1/257-260.pdf>
58. Новосельська Л. І. Методи оцінювання рівня податкового навантаження на підприємства [Електронний ресурс] / Л. І. Новосельська // Науковий вісник НТЛУ України. – 2013. – Вип. 23.10. – С. 239-245. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://nv.nltu.edu.ua/Archive/2013/23_10/239_NOw.pdf
59. Порядок ведення органами Державної фіскальної служби України оперативного обліку податків і зборів, митних та інших платежів до бюджетів, єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Наказ Міністерства фінансів України від 07.04.2016 № 422. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0751-16/para8>
60. Юдіна С. В. Податковий менеджмент : нав. пос. / С. В. Юдіна. – Кам'янське: ДДТУ, 2017. – 201 с. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.dstu.dp.ua/Portal/Data/7/36/7-36-kl83.pdf>
61. Дікань Л. В. Контроль і ревізія: нав. пос. – 2-ге вид., допов. і переробл. / Л. В. Дікань – Харків, ХНЕУ, 2006. – 389 с
62. Басанцов І. В. Нові методологічні підходи щодо розв'язання проблеми підвищення ефективності фінансового контролю / І. В. Басанцов // Економіка пром-сті. – 2006. – № 2. – С. 230-240. – Бібліогр.: 10 назв. – укр.
63. Попова С. М. Прийоми та процедури податкового контролю / С. М. Попова // Форум права. – 2012. – №1. – С. 794-800.
64. Найденко О.Є. Податковий контроль : навчальний посібник / О.Є. Найденко. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2012. – 224 с.
65. Таратута Л. В. Методика аудиту розрахунку податку на прибуток / Л. В. Таратута, І. С. Двуреченська // Сталій розвиток економіки. – 2012. – № 3. – С. 166–175
66. Шепелюк В. А. Шляхи вдосконалення системи внутрішнього контролю бізнес-процесів в умовах застосування комп'ютерних систем / В. А. Шепелюк //

Економічні науки. Сер. : «Облік і фінанси». – 2014. – Вип. 11 (41). Ч. 2. – С. 416-422.

Додаток А

Таблиця 1

Класифікація податків та зборів

Ознаки класифікації	Види податків	Визначення
В залежності від розміру та характеру оподаткування	Прогресивні	передбачається зростання податкової ставки при збільшенні об'єкта оподаткування
	Пропорційні	передбачається зменшення податкової ставки при збільшенні об'єкта оподаткування
	регресивні	Мають єдині ставки, що не залежать від розміру об'єкта оподаткування.
В залежності від об'єктів та механізму оподаткування	Прямі	сплачуються безпосередньо за рахунок доходів платників податків, а сума податку залежить від розмірів об'єкта оподаткування.
	непрямі	встановлюються в цінах товарів та послуг і сплачуються за рахунок цінової надбавки, розмір податку не залежить від доходів платника.
В залежності від того, до бюджету якого рівня зараховуються податки	Загальнодержавні	встановлюють вищі органи влади. Їхнє стягнення є обов'язковим на всій території країни незалежно від рівня

Ознаки класифікації	Види податків	Визначення
		бюджету до якого вони зараховуються.
	місцеві	встановлюються місцевими органами самоврядування.
за характером використання	Загальні	знеособлюються при їх надходженні до бюджету
	спеціальні	мають строго визначене призначення
за економічною ознакою об'єкта оподаткування	на доходи	стягуються з доходів фізичних та юридичних осіб. Безпосередніми об'єктами оподаткування є заробітна плата та інші доходи громадян, прибуток підприємства.
	на споживання	сплачуються не при отриманні доходів, а при їх використанні, відносяться до непрямих податків.
	на майно	встановлюються щодо рухомого і нерухомого майна. Особливістю є те, що податки на майно стягуються постійно, доки майно перебуває у власності.

Продовження Додатку А

Продовження табл. 1

Ознаки класифікації	Види податків	Визначення
За способом утримання	з джерела отримання доходу	використовується у процесі стягнення податків і зборів із заробітної плати і доходів громадян від здійснення трудових обов'язків.
	на підставі декларації	передбачає надання платникам даних про фактичні розміри об'єкта оподаткування у декларації.
	на підставі платіжного повідомлення	у випадках, коли платник має сплатити суму нарахованих йому відповідними органами податків
За суб'єктом оподаткування	з юридичних осіб	Податок на прибуток підприємств
	з фізичних осіб	Податок на доходи фізичних осіб
	змішані	Податок на землю, збір на обов'язкове пенсійне страхування тощо.
За способом стягнення	розкладні	першою визначається загальна сума податків, а потім ця сума розкладається на окремі частини за територіальними одиницями та між платниками.

	окладні	встановлення розміру податку для кожного платника окремо, тобто загальна величина податку формується як сума платежів окремих платників.
--	---------	--

[Інформація узагальнена на основі джерел 1 та 5]

Додаток Б

Таблиця 1

Перелік загальнодержавних та місцевих податків і зборів України

№ з/п	Назва податку, збору	Платники	Визначення податку, збору	Форма звітності
Загальнодержавні податки і збори				
1	Податок на прибуток підприємств	Серед резидентів: суб'єкти господарювання (далі – СГ) – юридичні особи, які провадять господарську діяльність як на території України, так і за її межами, крім визначених п. 133.4 та 133.5 ПКУ. Виняток: ті, хто обрав спрощену систему оподаткування	Прямий податок. Базова (основна) ставка складає 18%. Об'єктом оподаткування є прибуток із джерелом походження з України та за її межами, який визначається шляхом коригування (збільшення або зменшення) фінансового результату до оподаткування (прибутку або збитку), визначеного у фінансовій звітності підприємства на податковій різниці.	Податкова декларація з податку на прибуток підприємств

№ з/п	Назва податку, збору	Платники	Визначення податку, збору	Форма звітності
2	Податок на доходи фізичних осіб (ПДФО)	1. Фізична особа-резидент, яка отримує доходи як з джерела їх походження в Україні, так і іноземні доходи. 2. Фізична особа-нерезидент, яка отримує доходи в Україні. 3. Податковий агент	Прямий податок. Базова (основна) ставка складає 18%. Об'єктом оподаткування резидента є: загальний місячний (річний) оподатковуваний дохід; доходи з джерела їх походження в Україні, які остаточно оподатковуються під час їх нарахування (виплати, надання); іноземні доходи - доходи (прибуток), отримані з джерел за межами України. Об'єктом оподаткування нерезидента є: загальний місячний (річний) оподатковуваний дохід з джерела його походження в Україні; доходи з джерела їх походження в Україні, які остаточно оподатковуються під час їх нарахування (виплати, надання).	Податковий розрахунок сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь фізичних осіб, і сум утриманого з них податку за формою № 1ДФ

Продовження Додатку Б

Продовження табл. 1

№ з/п	Назва податку, збору	Платники	Визначення податку, збору	Форма звітності
3	Податок на додану вартість (ПДВ)	Перелік платників визначений п. 180.1 ПКУ	Непрямий податок, який входить в ціну товарів (робіт, послуг) та сплачується покупцем, але його облік та перерахування до державного бюджету здійснює продавець (податковий агент). Базова (основна) ставка складає 20%	Податкова декларація з податку на додану вартість
4	Акцизний податок	Перелік платників визначений п. 212.1 ПКУ	Непрямий податок на споживання підакцизних товарів (продукції), що включається до ціни таких товарів (продукції). Такий податок сплачують виробники чи продавці, призначений для	Декларація акцизного податку

			регулювання попиту на певні товари. Статтею 213 ПКУ визначено об'єкти оподаткування.	
5	Екологічний податок	СГ – юридичні особи, які (п. 240.1 ПК): – викидають забруднюючі речовини в атмосферне повітря стаціонарними джерелами забруднення; – скидають забруднюючі речовини безпосередньо у водні об'єкти; – розміщують відходи (крім розміщення окремих видів (класів) відходів як вторинної сировини на власних територіях (об'єктах) СГ); – утворюють радіоактивні відходи (включаючи вже накопичені); – є виробниками радіоактивних відходів і тимчасово зберігають їх понад установлений особливими умовами ліцензії строк	загальнодержавний обов'язковий платіж, що справляється з фактичних обсягів викидів у атмосферне повітря, скидів у водні об'єкти забруднюючих речовин, розміщення відходів, фактичного обсягу радіоактивних відходів, що тимчасово зберігаються їх виробниками, фактичного обсягу утворених радіоактивних відходів та з фактичного обсягу радіоактивних відходів, накопичених до 1 квітня 2009 р.	Податкова декларація екологічного податку

Продовження Додатку Б

Продовження табл. 1

№ з/п	Назва податку, збору	Платники	Визначення податку, збору	Форма звітності
6	Рентна плата (склад рентної плати визначений ст. 251 ПКУ)	Перелік платників визначений стт. 252-256 ПКУ	Загальнодержавний податок, який справляється за користування надрами для видобування корисних копалин; за користування надрами в цілях, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин; за користування радіочастотним ресурсом України; за спеціальне використання води; за спеціальне використання лісових ресурсів; за транспортування нафти і нафтопродуктів магістральними нафтопроводами та нафтопродуктопроводами, транзитне транспортування трубопроводами аміаку територією України	Податкова декларація з рентної плати 3
7	Мито	1. Особа, яка ввозить товари на митну територію України (далі – МТУ) чи вивозить товари з МТУ в порядку та на умовах, установлених Митним кодексом України (далі – МКУ). 2. Особа, на адресу якої надходять товари, що переміщуються (пересилаються) у міжнародних поштових або експрес-відправленнях, несупроводжуваному багажі, вантажних відправленнях. 3. Особа, на яку	Непрямий податок, різновид митних платежів, який накладається на товари, що переміщуються через митний кордон, тобто ввіз/вивіз чи транзит.	Немає (сплачується при розмитненні товарів)

Продовження Додатку Б

Продовження таблиці 1

№ з/п	Назва податку, збору	Платники	Визначення податку, збору	Форма звітності
		<p>покладається обов'язок дотримання вимог митних режимів, які передбачають звільнення від обкладення митом, у разі порушення таких вимог.</p> <p>4. Особа, яка використовує товари, митне оформлення яких було здійснено з умовним звільненням від оподаткування, не за цільовим призначенням та/або всупереч умовам чи цілям такого звільнення згідно з МКУ, іншими законами України, а також будь-які інші особи, які безпідставно використовують звільнення від обкладення митом (податкову пільгу).</p> <p>5. Особа, яка реалізує або передає у володіння, користування чи розпорядження товари, що були випущені у вільний обіг на МТУ із звільненням від обкладення митними платежами, до закінчення строку, визначеного законом.</p> <p>6. Особа, яка реалізує товари, транспортні засоби відповідно до ст. 243 МКУ</p>		

Продовження Додатку Б

Продовження таблиці 1

№ з/п	Назва податку, збору	Платники	Визначення податку, збору	Форма звітності
Місцеві податки і збори				
1	Податок на майно, який складається: – з податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки	Фізичні та юридичні особи, у т. ч. нерезиденти, які є власниками об'єктів житлової та/або нежитлової нерухомості	Об'єктом оподаткування є об'єкт житлової та нежитлової нерухомості, в тому числі його частка.	Податкова декларація з податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки
–	транспортного податку	Фізичні та юридичні особи, у т. ч. нерезиденти, які мають зареєстровані в Україні згідно з чинним законодавством власні легкові автомобілі, що є об'єктами оподаткування відповідно до пп. 267.2.1 ПКУ	Об'єктом оподаткування є легкові автомобілі, з року випуску яких минуло не більше п'яти років (включно) та середньоринкова вартість яких становить понад 375 розмірів мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня податкового (звітного) року.	Податкова декларація з транспортного податку
–	земельний податок	Власники земельних ділянок, земельних часток (паїв) та землекористувачі	обов'язковий платіж, що справляється з власників земельних ділянок та земельних часток (паїв), а також постійних землекористувачів.	Податкова декларація з плати за землю
2	Єдиний податок	Має чотири групи платників, які визначені ст. 291 ПКУ	Податок, який сплачується з доходу фізичної особи – підприємця згідно із спрощеною системою оподаткування, відповідно до ПКУ.	1. Податкова декларація платника єдиного податку – фізичної особи – підприємця 2. Податкова декларація платника єдиного податку третьої групи (юридичної особи) 3. Податкова декларація платника єдиного податку четвертої групи

Продовження Додатку Б

Продовження таблиці 1

№ з/п	Назва податку, збору	Платники	Визначення податку, збору	Форма звітності
3	Туристичний збір	Громадяни України, іноземці, а також особи без громадянства, які перебувають на території адміністративно-територіальної одиниці, на якій діє рішення сільської, селищної, міської ради, що створена згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, про встановлення туристичного збору, та тимчасово розміщуються у місцях проживання (ночівлі), визначених пп. 268.5.1 ПКУ	Базою справляння збору є загальна кількість днів тимчасового розміщення у місцях проживання (ночівлі), визначених підпунктом 268.5.1 пункту 268.5, ст. 268 ПКУ	Податкова декларація туристичного збору
4	Збір за місця для паркування транспортних засобів	Юридичні особи, їхні філії (відділення, представництва), фізичні особи-підприємці, які згідно з рішенням сільської, селищної, міської ради, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, організовують та провадять діяльність із забезпечення паркування транспортних засобів на майданчиках для платного паркування та спеціально відведених автостоянках	Базою оподаткування є площа земельної ділянки, відведена для паркування, а також площа комунальних гаражів, стоянок, паркінгів (будівель, споруд, їх частин), які побудовані за рахунок коштів місцевого бюджету.	Податкова декларація збору за місця для паркування транспортних засобів

[Інформація узагальнена на основі джерел 1 та 4]

Рис. 1. Послідовність організації облікового процесу розрахунків з бюджетом за податками[47]

Додаток Г
Таблиця 1

Класифікація податкових перевірок контролюючими органами

№ з/п	Види перевірок	Підстави проведення	Предмет перевірки	Оформлення результатів
1	Камеральна	Для проведення камеральної перевірки не потрібен наказ керівника ДФС або інший спеціальний дозвіл чи направлення. Не потрібно і згоди платника податків, а також його присутності; ДФС має право провести камеральну перевірку податкової декларації або уточнюючого розрахунку протягом 30 днів після закінчення встановленого строку для їх подання, а якщо документи подано пізніше – тоді після дня їх фактичного подання. Проводиться у приміщенні податкового органу.	своєчасність подання податкових декларацій (розрахунків) та/або своєчасність реєстрації податкових накладних та/або розрахунків коригування до податкових накладних у ЄРПН, акцизних накладних та/або розрахунків коригування до акцизних накладних у Єдиному реєстрі акцизних накладних, виправлення помилок у податкових накладних та/або своєчасність сплати узгодженої суми податкового (грошового) зобов'язання виключно на підставі даних, що зберігаються (опрацьовуються) у відповідних інформаційних базах Регулюється нормою, що встан. пп. 75.1.1, п. 76.1 ПКУ	На підставі виявлених результатів перевірки, тільки у випадку виявлення правопорушення складається Акт (у двох примірниках) камеральної перевірки. Оформлення Здійснюється відповідно до вимог статті 86 ПКУ.
2.1	Документальна планова	Перевірка повинна бути передбачена планом-графіком. План-графік документальних перевірок на найближчий рік оприлюднюється на офіційному сайті ДФС	своєчасність, достовірність, повнота нарахування та сплати усіх передбачених ПКУ податків та зборів, а також дотримання валютного та іншого законодавства,	оформлюються у формі акта або довідки, які підписуються посадовими особами контролюючого органу та

	(www.sfs.gov.ua) до 25 грудня.	контроль за	платниками податків або їх законними
--	--------------------------------	-------------	--------------------------------------

Продовження Додатку Г
Продовження таблиці 1

№ з/п	Види перевірок	Підстави проведення	Предмет перевірки	Оформлення результатів
2.2	Документальна позапланова	Не передбачається в плані роботи контролюючого органу, але може бути проведена за наявності хоча б однієї з підстав, передбачених пп. 78.1.1–78.1.18 ПКУ. Рішення про проведення такої перевірки оформляється наказом керівника контролюючого органу	дотриманням якого покладено на контролюючі органи, дотримання роботодавцем законодавства щодо укладення трудового договору та яка проводиться на підставі податкових декларацій (розрахунків), фінансової, статистичної та іншої звітності, реєстрів податкового та бухгалтерського обліку, ведення яких передбачено законом, первинних документів, які використовуються в бухгалтерському та податковому обліку і пов'язані з нарахуванням і сплатою податків та зборів, виконанням вимог іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи, а також отриманих в установленому законодавством порядку контролюючим органом документів та податкової інформації, у тому числі за результатами перевірок інших платників податків. Регулюється нормою, що встан. Пп. 75.1.1, п. 76.1 ПКУ	представниками (у разі наявності). У разі встановлення під час перевірки порушень складається акт. Якщо такі порушення відсутні, складається довідка. Акт (довідка), складений за результатами перевірки та підписаний посадовими особами, які проводили перевірку, надається платнику податків або його законному представнику, який зобов'язаний його підписати. Регулюється ст. 86 ПКУ.
2.3	Документальна виїзна	Проводиться за місцем знаходження платника податків або за місцем знаходження перевірюваного об'єкта, що належить платнику податків		
2.4	Документальна невиїзна	Проводиться в приміщенні контролюючого органу. Присутність платника податків не обов'язкова. Рішення про проведення перевірки оформляється наказом керівника контролюючого органу. Копія наказу повинна бути відправлена платнику податків рекомендованим листом із повідомленням про вручення або вручена під підпис.		

Продовження Додатку Г
Продовження таблиці 1

№ з/п	Види перевірок	Підстави проведення	Предмет перевірки	Оформлення результатів
2.5	невиїзна позапланова електронна	Проводиться за місцем фактичного провадження платником податків господарської діяльності або за місцем розміщення перевірюваних об'єктів, що належать платнику податків. Предметом такої перевірки є: обіг готівки, порядок розрахункових операцій, ведення касових операцій, наявність ліцензій, патентів, свідоцтв, у т. ч. проведення та оборот підакцизних товарів, дотримання трудового законодавства. Рішення про проведення перевірки оформляється наказом керівника контролюючого органу. Така перевірка проводиться при наявності обставин, передбачених пп. 80.2.1–80.2.7 ПКУ. Платника податків не повинні попереджати про проведення такої перевірки		За результатами електронної перевірки складається довідка у двох примірниках, що підписується посадовими особами контролюючого органу, які проводили перевірку, та реєструється у контролюючому органі протягом трьох робочих днів з дня закінчення установленого для проведення перевірки строку (для платників податків, які мають філії та/або перебувають на консолідованій сплаті,- протягом п'яти робочих днів). Регулюється ст. 86 ПКУ.
3	Фактична	Проводиться за місцем фактичного провадження платником податків господарської діяльності або за місцем розміщення перевірюваних об'єктів, що належать платнику податків. Рішення про проведення перевірки оформляється наказом	Дотримання норм законодавства з питань регулювання обігу готівки, порядку здійснення платниками податків розрахункових операцій, ведення касових операцій, наявності ліцензій,	Акт (довідка) про результати фактичних перевірок, визначених ст. 80 ПКУ, складається у двох примірниках, підписується посадовими

	керівника контролюючого органу. Така перевірка проводиться при наявності обставин, передбачених пп. 80.2.1–80.2.7 ПКУ.	свідочть, у тому числі про виробництво та обіг підакцизних товарів, дотримання роботодавцем	особами контролюючих органів, які проводили перевірку, реєструється не
--	--	---	--

Продовження Додатку Г

Продовження таблиці 1

№ з/п	Види перевірок	Підстави проведення	Предмет перевірки	Оформлення результатів
		Платника податків не повинні попереджати про проведення такої перевірки.	законодавства щодо укладення трудового договору, оформлення трудових відносин з працівниками (найманими особами).	пізніше наступного робочого дня після закінчення перевірки. Регулюється ст. 86 ПКУ.
4	Перевірка з питань трансфертного ціноутворення	Проводиться така перевірка за наявності підстав, передбачених ст. 39 ПКУ	повнота нарахування та сплати податків і зборів під час здійснення контрольованих операцій у сфері трансфертного ціноутворення.	Результати перевірки з питань дотримання платником податків принципу "витагнутої руки" оформляються у формі акта (довідки), що складається у двох примірниках, підписується посадовими особами, які проводили перевірку та платником податків або його представником. Регулюється п. 39.5 ст. 39 ПКУ.

[1]

Додаток 3

Додаток 1
до Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 25 «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва»

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ
суб'єкта малого підприємництва

		Дата (рік, місяць, число)		КОДИ		
		2015	01	01		
Підприємство	<u>Товариство з обмеженою відповідальністю «ЗПК»</u>	за ЄДРПОУ		34591865		
Територія	<u>КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ</u>	за КОАТУУ		3210600000		
Організаційно-правова форма господарювання	<u>Товариство з обмеженою відповідальністю</u>	за КОПФГ		240		
Вид економічної діяльності	<u>Виробництво продуктів борошномельно-круп'яної промисловості</u>	за КВЕД		10.61		
Середня кількість працівників, осіб	<u>41</u>					
Одиниця виміру: тис. грн з одним десятковим знаком						
Адреса, телефон <u>Київська обл. м. Бровари 07400, вул. Красовського, буд. 18-А</u>						
1. Баланс		Форма № 1-м		Код за ДКУД		1801006
на <u>31.12.2014</u> р.						

Актив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Незавершені капітальні інвестиції	1005		
Основні засоби:	1010	498	330,9
первісна вартість	1011	1103,5	1121,1
знос	1012	(605,5)	(790,2)
Довгострокові біологічні активи	1020		
Довгострокові фінансові інвестиції	1030		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	498	330,9
II. Оборотні активи			
Запаси:	1100	2001,8	1870,8
у тому числі готова продукція	1103	558,2	1196
Поточні біологічні активи	1110		
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1125	3072,9	3196,2
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	194,2	205
у тому числі з податку на прибуток	1136	194,2	205
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	0,1	15,9
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	95,8	0,5

Витрати майбутніх періодів	1170	2,3	2
Інші оборотні активи	1190	2	5,9
Усього за розділом II	1195	5367,3	5296,3
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
Баланс	1300	5865,3	5627,2

Продовження Додатку 3

Пасив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	190	190
Додатковий капітал	1410		
Резервний капітал	1415		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	301,2	2568,1
Неоплачений капітал	1425	( )	( )
Усього за розділом I	1495	3200,2	2758,1
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595	1689,6	1561,5
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600		
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610		
товари, роботи, послуги	1615	884,7	1264,7
розрахунками з бюджетом	1620	33,1	1,8
у тому числі з податку на прибуток	1621		
розрахунками зі страхування	1625	16,3	14
розрахунками з оплати праці	1630	32,3	22,9
Доходи майбутніх періодів	1665		
Інші поточні зобов'язання	1690	9,1	4,2
Усього за розділом III	1695	975,5	1307,6
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		
Баланс	1900	5865,3	5627,2

2. Звіт про фінансові результати за рік 2014

Форма № 2-м
Код за ДКУД

1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	32279,3	27367,6
Інші операційні доходи	2120		9
Інші доходи	2240		
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	32279,3	27376,6
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(30277,9)	(263258,3)
Інші операційні витрати	2180	(2026,9)	(2022)
Інші витрати	2270	(290,2)	(193,9)

Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(32595)	(28544,2)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 – 2285)	2290	-315,7	-1167,6
Податок на прибуток	2300	(126,4)	(41)
Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300)	2350	-442,1	-1208,6

Керівник

Головний бухгалтер

(підпис)

(підпис)

Кракович Г. В.

Зяць С. В.

Додаток И

Додаток 1

до Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 25 «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва»

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ
суб'єкта малого підприємництва

Підприємство	<u>Товариство з обмеженою відповідальністю «ЗПК»</u>	Дата (рік, місяць, число)	КОДИ
Територія	<u>КИЇВСЬКА</u>	за ЄДРПОУ	2016 01 01 34591865
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОАТУУ	3210600000
Вид економічної діяльності	<u>Виробництво продуктів борошномельно-круп'яної промисловості</u>	за КОПФГ	240
Середня кількість працівників, осіб	<u>43</u>	за КВЕД	10.61
Одиниця виміру: тис. грн з одним десятковим знаком			
Адреса, телефон	<u>вул.Красовського, буд. 18-А, м. БРОВАРИ, КИЇВСЬКА обл., 0740</u>		

1. Баланс
на 31.12.2015 р.

Форма № 1-м

Код за ДКУД

1801006

Актив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Незавершені капітальні інвестиції	1005		
Основні засоби:	1010	330,9	169,6
первісна вартість	1011	1121,1	1125
знос	1012	(790,2)	(955,4)
Довгострокові біологічні активи	1020		
Довгострокові фінансові інвестиції	1030		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	330,9	169,6
II. Оборотні активи			
Запаси:	1100	1870,8	5032,3
у тому числі готова продукція	1103	1196	3105,8
Поточні біологічні активи	1110		
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1125	3196,2	2831,1
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	205	2,1
у тому числі з податку на прибуток	1136	205	
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	15,9	2,3
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	0,5	10,5
Витрати майбутніх періодів	1170	2	4,2
Інші оборотні активи	1190	5,9	1,4

Усього за розділом II	1195	5296,3	7883,9
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
Баланс	1300	5627,2	8053,5

Продовження Додатку И

Пасив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	190	190
Додатковий капітал	1410		
Резервний капітал	1415		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	2568,1	3874
Неоплачений капітал	1425		
Усього за розділом I	1495	2758,1	4064
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595	1561,5	1551,5
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600		
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610		
товари, роботи, послуги	1615	1264,7	2190
розрахунками з бюджетом	1620	1,8	206,6
у тому числі з податку на прибуток	1621		197,5
розрахунками зі страхування	1625	14	15,1
розрахунками з оплати праці	1630	22,9	25,3
Доходи майбутніх періодів	1665		
Інші поточні зобов'язання	1690	4,2	1
Усього за розділом III	1695	1307,6	2438
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		
Баланс	1900	5627,2	8053,5

2. Звіт про фінансові результати за рік 2015

Форма № 2-м
Код за ДКУД

1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	40932,2	32279,3
Інші операційні доходи	2120	202,1	
Інші доходи	2240		
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	41134,3	32279,3
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(36485,5)	(30277,9)
Інші операційні витрати	2180	(2507,6)	(2026,9)

Інші витрати	2270	(286,3)	(290,2)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(39279,4)	(32595)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 – 2285)	2290	(1854,9)	-315,7
Податок на прибуток	2300	(441,6)	(126,4)
Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300)	2350	1413,3	-442,1

Керівник
Головний бухгалтер

Кракович Г. В.
Бордиченко О. В.

Додаток К

Додаток 1
до Положення (стандарту) бухгалтерського обліку
25 «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва»

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ
суб'єкта малого підприємництва

	Дата (рік, місяць, число)	КОДИ		
		2017	01	01
Підприємство <u>Товариство з обмеженою відповідальністю «ЗПК»</u>	за ЄДРПОУ	34591865		
Територія <u>КИЇВСЬКА</u>	за КОАТУУ	3210600000		
Організаційно-правова форма господарювання <u>Товариство з обмеженою відповідальністю</u>	за КОПФГ	240		
Вид економічної діяльності <u>Виробництво продуктів борошномельно-круп'яної промисловості</u>	за КВЕД	10.61		
Середня кількість працівників, осіб <u>39</u>				
Одиниця виміру: тис. грн з одним десятковим знаком				
Адреса, телефон <u>вул. Красовського, буд. 18-А, м. БРОВАРИ, КИЇВСЬКА обл., 07400</u>				

1. Баланс
на 31.12.2016 р.

Форма № 1-м

Код за ДКУД

1801006

Актив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Незавершені капітальні інвестиції	1005		
Основні засоби:	1010	169,6	68,9
первісна вартість	1011	1125	1146,3
знос	1012	(955,4)	(1077,4)
Довгострокові біологічні активи	1020		
Довгострокові фінансові інвестиції	1030		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	169,6	68,9
II. Оборотні активи			
Запаси:	1100	5032,3	4047,7
у тому числі готова продукція	1103	3105,8	1052,2
Поточні біологічні активи	1110		
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1125	2831,1	3865,2
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	2,1	52,3
у тому числі з податку на прибуток	1136		
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	2,3	19,6
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	10,5	9
Витрати майбутніх періодів	1170	4,2	8

Інші оборотні активи	1190	1,4	1,4
Усього за розділом II	1195	7883,9	7995,1
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
Баланс	1300	8053,5	8064

Продовження Додатку К

Пасив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	190	190
Додатковий капітал	1410		
Резервний капітал	1415		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	3874	5251,4
Неоплачений капітал	1425		
Усього за розділом I	1495	4064	5441,4
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595	1551,5	837
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600		
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610		
товари, роботи, послуги	1615	2190	1634,7
розрахунками з бюджетом	1620	206,6	99,9
у тому числі з податку на прибуток	1621	197,5	93
розрахунками зі страхування	1625	15,1	11,6
розрахунками з оплати праці	1630	25,3	36,7
Доходи майбутніх періодів	1665		
Інші поточні зобов'язання	1690	1	2,7
Усього за розділом III	1695	2438	1785,6
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		
Баланс	1900	8053,5	8064

2. Звіт про фінансові результати за рік 2016

Форма № 2-м
Код за ДКУД

1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	60155,3	40932,2
Інші операційні доходи	2120		202,1
Інші доходи	2240		
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	60155,3	41134,3
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(56367,9)	(36485,5)
Інші операційні витрати	2180	(1793)	(2507,6)
Інші витрати	2270	(196,2)	(286,3)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(58357,1)	(39279,4)

Фінансовий результат до оподаткування (2280 – 2285)	2290	1798,2	1854,9
Податок на прибуток	2300	(321,7)	(441,6)
Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300)	2350	1476,5	1413,3

Керівник

(підпис)

Кракович Г. В.

Головний бухгалтер

(підпис)

Бордіченко О. В.

Додаток Л

Додаток 1

до Положення (стандарту) бухгалтерського обліку
25 «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємства»**ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ**
суб'єкта малого підприємства

	Дата (рік, місяць, число)	КОДИ		
		2018	01	01
Підприємство <u>Товариство з обмеженою відповідальністю «ЗПК»</u>	за ЄДРПОУ	34591865		
Територія <u>КИЇВСЬКА</u>	за КОАТУУ	3210600000		
Організаційно-правова форма господарювання <u>Товариство з обмеженою відповідальністю</u>	за КОПФГ	240		
Вид економічної діяльності <u>Виробництво продуктів борошномельно-круп'яної промисловості</u>	за КВЕД	10.61		
Середня кількість працівників, осіб <u>6</u>				

Одиниця виміру: тис. грн з одним десятковим знаком

Адреса, телефон вул. Красовського, буд. 18-А, м. БРОВАРИ, КИЇВСЬКА обл. 07400**1. Баланс**
на 31.12.2017 р.

Форма № 1-м

Код за ДКУД

1801006

Актив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Незавершені капітальні інвестиції	1005		
Основні засоби:	1010	68,9	455,1
первісна вартість	1011	1146,3	1286,5
знос	1012	(1077,4)	(831,4)
Довгострокові біологічні активи	1020		
Довгострокові фінансові інвестиції	1030		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	68,9	455,1
II. Оборотні активи			
Запаси:	1100	4047,7	300,8
у тому числі готова продукція	1103	1052,2	49,6
Поточні біологічні активи	1110		
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1125	3865,2	5473,9
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	52,3	26
у тому числі з податку на прибуток	1136		26
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	19,6	3,1
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	9	2,1
Витрати майбутніх періодів	1170	8	89,4
Інші оборотні активи	1190	1,4	1,2

Усього за розділом II	1195	7995,1	5896,5
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
Баланс	1300	8064	6351,6

Продовження Додатку Л

Пасив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	190	190
Додатковий капітал	1410		
Резервний капітал	1415		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	5251,4	5262,4
Неоплачений капітал	1425		
Усього за розділом I	1495	5441,4	5452,4
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595	837	78
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600		
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610		
товари, роботи, послуги	1615	1634,7	806
розрахунками з бюджетом	1620	99,9	8,1
у тому числі з податку на прибуток	1621	93	
розрахунками зі страхування	1625	11,6	1,9
розрахунками з оплати праці	1630	36,7	4,9
Доходи майбутніх періодів	1665		
Інші поточні зобов'язання	1690	2,7	3
Усього за розділом III	1695	1785,6	821,2
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		
Баланс	1900	8064	6351,6

2. Звіт про фінансові результати за рік 2017

Форма № 2-м
Код за ДКУД

1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	22953,5	60155,3
Інші операційні доходи	2120	1,1	
Інші доходи	2240	69	
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	23023,6	60155,3
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(21701,9)	(56367,9)
Інші операційні витрати	2180	(1212,3)	(1793)
Інші витрати	2270	(58,7)	(196,2)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(22972,9)	(58357,1)

Фінансовий результат до оподаткування (2280 – 2285)	2290	50,7	1798,2
Податок на прибуток	2300	(7,2)	(321,7)
Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300)	2350	43,5	1476,5

Керівник

(підпис)

Кракович Г. В.

Головний бухгалтер

(підпис)

Паскаленко Є. М.

Додаток М

Додаток 1

до Положення (стандарту) бухгалтерського обліку
25 «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва»**ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ**
суб'єкта малого підприємництва

	Дата (рік, місяць, число)	КОДИ		
		2019	01	01
Підприємство <u>Товариство з обмеженою відповідальністю «ЗПК»</u>	за ЄДРПОУ	34591865		
Територія <u>КИЇВСЬКА</u>	за КОАТУУ	3210600000		
Організаційно-правова форма господарювання <u>Товариство з обмеженою відповідальністю</u>	за КОПФГ	240		
Вид економічної діяльності <u>Виробництво продуктів борошномельно-круп'яної промисловості</u>	за КВЕД	10.61		
Середня кількість працівників, осіб <u>5</u>				
Одиниця виміру: тис. грн з одним десятковим знаком				
Адреса, телефон <u>Київська обл. м. Бровари 07400, вул. Красовського, буд. 18-А 3</u>				

1. Баланс
на **31.12.2018** р.

Форма № 1-м

Код за ДКУД

1801006

Актив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Незавершені капітальні інвестиції	1005		
Основні засоби:	1010	455,1	237,4
первісна вартість	1011	1286,5	825,2
знос	1012	(831,4)	(587,8)
Довгострокові біологічні активи	1020		
Довгострокові фінансові інвестиції	1030		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	455,1	237,4
II. Оборотні активи			
Запаси:	1100	300,8	557
у тому числі готова продукція	1103	49,6	99
Поточні біологічні активи	1110		
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1125	5473,9	5917,7
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	26	16,1
у тому числі з податку на прибуток	1136	26	16,1
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	3,1	4
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	2,1	15,5
Витрати майбутніх періодів	1170	89,4	32,6
Інші оборотні активи	1190	1,2	1,3
Усього за розділом II	1195	5896,5	6540,6

III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
Баланс	1300	6351,6	6778

Продовження Додатку М

Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	190	190
Додатковий капітал	1410		
Резервний капітал	1415		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	5262,4	5216,4
Неоплачений капітал	1425		
Усього за розділом I	1495	5452,4	5406,4
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення			
	1595	78	71,5
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600		
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610		
товари, роботи, послуги	1615	806	1277,2
розрахунками з бюджетом	1620	8,1	15,1
у тому числі з податку на прибуток	1621		
розрахунками зі страхування	1625	1,9	1,7
розрахунками з оплати праці	1630	4,9	6,1
Доходи майбутніх періодів	1665		
Інші поточні зобов'язання	1690	3	
Усього за розділом III	1695	821,2	1300,1
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
	1700		
Баланс	1900	6351,6	6778

2. Звіт про фінансові результати за 31.12.2018 р.

Форма № 2-м
Код за ДКУД

1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	3830,8	22953,5
Інші операційні доходи	2120		1,1
Інші доходи	2240	454,7	69
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	4285,5	23023,6
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(3199,9)	(21701,9)
Інші операційні витрати	2180	(912,9)	(1212,3)
Інші витрати	2270	(117,7)	(58,7)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(4230,5)	(22972,9)

Фінансовий результат до оподаткування (2280 – 2285)	2290	55	50,7
Податок на прибуток	2300	(9,9)	(7,2)
Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300)	2350	45,1	43,5

Керівник

(підпис)

Кракович Г. В.

Головний бухгалтер

Паскаленко Є. М.